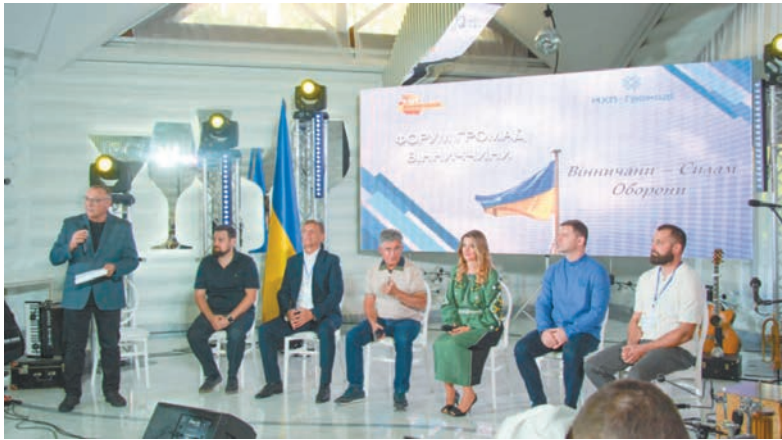

«Вінничани – Силам Оборони»

військовим на фронт передали авто та обладнання ще на три мільйони гривень

Громадське об'єднання «Ми – Вінничани» організувало VIII Форум громад Вінниччини. Захід став справжньою об'єднуючою платформою для живої дискусії військових, народних депутатів, соціально-відповідального бізнесу, волонтерів та активних жителів області.

5 стор.

Мистецтво любити книгу

Сорок років тому в іллінецькій райгазеті з'явилося оце фото. Скупенький (цитую дослівно й повністю) підпис повідомляв: «Т. Олійник, О. Демченко, Г. Мельник нещодавно закінчили Тульчинське культосвітнє училище і прибули працювати в наш район. Їх урочисто прийняли в свою сім'ю в колективі центральної бібліотечної системи. На знімку: Т. Олійник, О. Демченко, Г. Мельник».

Радянщина ще та! Якщо вже так бракувало місця на нормальну текстовку, то чому б не назвати прізвища лише раз, але бодай з нормальними іменами – Тетяна, Олена, Галина? Та й настрої дівчат невідомий автор світліни зафіксував не схожим на той, з яким приступають до облюбованої справи. Чи не розбігаються невдовзі, бува, по інших роботах?

Ні, не розбіглися. Більше того: знаю всіх трьох, і всі вони залишилися вірними обраній професії, на-

віть добилися помітного кар'єрного росту, а головне – залишаються цікавими творчими особистостями. Оскільки в Інтернет-центрі Іллінецької міської мультимедійної бібліотеки працює постійна авторка

«Вінниччини» Ольга Романова, саме її попросив розповісти про старшу колегу Тетяну Токайчук (Олійник). Дякую, це прохання виконано.

6 стор.

Все найкрасивіше і найдобріше – з любові

Вкотре переконуюся, що все найкрасивіше, найдобріше, наймилозвучніше, - виплекане з любові. Тільки любов може врятувати наші зболені душі! Материнська любов та батьківська порада - справжні обереги людського буття. Книга «Батькова порада» Таміли Панасюк збрала 19 вересня митців, поетів, письменників, краєзнавців, всіх, кому до душі українська поезія, у мальовничому селі Гонтівка на презентації поетичної збірки. Неймовірні емоції радості та поваги, любові до рідного краю та неперевершені відчуття гордості за прекрасну Тамілу Панасюк! Пишаємося, що були запрошені на таку чудову подію! У родинному колі зустрілись представники творчих десантів із Вендичанської, Чернівецької, Могилів-Подільської ТГ.

8 стор.

Довіртеся травам – не пошкодуєте

Відома авторитетна українська травниця Тетяна Павлівна Радіонова, автор книги «Встань над болем своїм» рекомендує

Добрий день, редакція шановної газети. Хочу висловити вам свою подяку. Не дуже давно в нашій родині трапилася біда. Водночас захворіли і я, і дружина. А нам обом вже досить немало років. В мене десь узвся простатит: бігав до туалету і вдень, і в ночі декілька разів по малій нужді. А в моєї дорогесенької жіночки, мабуть, був цистит, чи щось схоже на це. Лікувалися різними засобами. Результат слабкий, особливо, у жінки.

Ми випикуємо вашу газету. Вона нам дуже подобається. Ви підіймаєте різні актуальні проблеми і цікаві теми. Я ретельно вивчив і проаналізував статті нашої української травниці Тетяни Павлівни Радіонової. Вони переконливі і вселяють довіру. Та і відгуки про її трав'яні засоби добрі.

Вирішили звернутися до неї по допомогу. Отримали БАЛЬЗАМ (пити), КРЕМ (зовні) від простатиту та аденоми для мене. Для жінки – теж трав'яний БАЛЬЗАМ від циститу. Через деякий час у нас обох все стало налагоджуватись зі здоров'ям. Та я ще вирішив виписати собі ЕЛІКСИР МОЛОДОСТІ для ЧОЛОВІКІВ. Як кажуть: «Чим дідько не жартує». Не пожартував, а я не пошкодував! Тобто ми з дружиною дуже задоволені результатом, відчуваємося добре.

Дуже вдячні Тетяні Павлівні Радіонової за її добру справу, бо усвідомили, здоров'я – це головне. Бажаємо їй міцного здоров'я, терпіння, натхнення в її благородній праці. Щоб вона мала змогу і далі допомагати стражденим. Спасибі, що Ви в нас є.

родина Максименко з м. Миргород

Свої трав'яні засоби Тетяна Павлівна Радіонова відправляє поштою по всій Україні

Більше інформації про натуральні трав'яні засоби для боротьби з простатитом, циститом, гемороєм, парaproктитом, псоріазом, демодекозом, герпесом, грибок, артрозами, трофічними виразками, остеомиєлітом, опіками, пролежнями, гайморитом, рожистими запаленнями, целюлітом, зайвою вагою, від глистів та натуральні трав'яні креми від старіння шкіри обличчя і шиї та багато іншого Ви отримаєте за телефонами:

(097) 925-73-97, (066) 044-08-98

НЕ Є ЛІКАРСЬКИМ ЗАСОБОМ

У Вінницькому медунівері

підписали меморандум з медичним центром Тайваню

У Вінницькому національному медичному університеті підписали меморандум про співпрацю з місією лікарів невідкладних станів Тайваню. Домовилися про відкрит-

тя гуманітарного центру в стінах закладу для проведення спільних навчань.

8 стор.

3 питань реклами
звертайтеся
за телефоном
066-895-30-93

І знову втрати

22 вересня Вінниця проводить на вічний спочинок Олега Кривогуза. За його фронтовою біографією насправду можна писати літопис війни. У 2015-2019 роках брав участь в АТО/ООС, у лютому 2022 року — знову взяв до рук зброю, аби боронити країну від масової ворожої навали. Воював у лавах 131-го окремого розвідувального батальйону імені полковника Євгена Коновальця. Був старшим розвідником, головним сержантом 2-го розвідувального взводу. Проїшов з боями Херсонську, Харківську, Луганську, Донецьку області. За мужність та зразкову службу відзначений високими нагородами. Загинув 26 серпня на заборозньому напрямку — поблизу селища Степногірськ. Воїну навечно залишилося 44 роки.

«З Олегом йшли на всі завдання. Були впевнені у його професійності та надійності. Він ніколи не підводив побратимів, командування та Україну. На завданнях — зосереджений, на відпочинку — душею компанією, — згадує його кум і побратим «Добрий».

Олег Кривогуз народився 7 січня 1981 року в селі Хмелів Роменського району Сумської області. Для батьків він був гордістю та опорою. З дитинства вирізнявся серйозністю та щирістю у спілкуванні. У школі проявив себе як здібний та старанний учень, але найбільше цікавився історією. Особливу увагу приділяв темам про рідний край та Україну, завжди відповідав змістовно, з гордістю та натхненням, — згадують вчителі.

Його любов до Батьківщини не була показною, він тримав її гли-

боко в серці та проніс через усе своє життя, доводячи вчинками. Вже у 2015 році Олег став на захист України. А за пару літ, під час ротації, небеса подарували йому доленосну зустріч із вінничанкою — відомою журналісткою, волонтеркою та благодійницею Аріною Кантоністовою. Невдовзі закохані стали на рушник. Три роки тому у них з'явилася чарівна донечка, яку назвали Катеринкою. Проте вповні насолодитися батьківством, Олег не зміг, адже вже з перших днів повномасштабного російського вторгнення вирушив на військові позиції.

Його шлях став прикладом відповідальності та доброти. Пам'ять про нього житиме у серцях, адже такі люди не зникають безслідно — вони дарують світу добро, любов і приклад стійкості.

Співчуття рідним та близьким. Вічна пам'ять і шана полеглим захисникам України!

Війна забирає найкращих

22 вересня 2025 року в м. Погребище провели в останню путь відважного воїна Мугира Юрія Олександровича.

У церемонії прощання із захисником взяли участь рідні та близькі, представники духовенства, друзі, представники міської ради, побратими, жителі Погребищенської територіальної громади, що прибули розділити горе та підтримати сім'ю та рідних загиблого воїна.

Священнослужителі Української Православної церкви помолилися за захисника Батьківщини відповідно до релігійних канонів біля будинку та на кладовищі.

На кладовищі до учасників траурної церемонії звернувся представник Погребищенської міської ради Анатолій Тимошук, який у своєму виступі, зокрема, сказав: «Сьогодні ми прощаємось із нашим земляком — героєм, жителем м. Погребище Мугирем Юрієм Олександровичем, який народився 8 травня 1970 року. Юрій Олександрович з 1977 року навчався в школі м. Погребище. З грудня 1987 — квітень 1988 рр. — в Зозівському училищі на водія. 21 квітня 1988 року призначений слюсарем Погребищенського ремонтно-транспортного підприємства. Водій з багаторічним стажем. Призваний на військову службу 17 грудня 2022 року, яку проходив на посаді водія 3 взводу охорони 5 роти охорони 2 батальйону охорони військової частини. 17 вересня 2025 року Юрій Олександрович загинув біля населеного пункту Олександрівка-Шульгине Краматорського району Донецької області внаслідок удару ворожого FPV дрона по бойових позиціях. Його вже немає поруч. Не буде

більше тих дзвінків, голосу, поради. Залишилася тиша. І біль. І порожнеча. Але є пам'ять — жива, палаюча, нестерпна. І є гордість — бо він був світлом у цьому жорсткому світі. Він — наш янгол, який тепер дивиться з неба.

Та він не загинув марно. Його життя — це ціна нашої свободи. І поки ми пам'ятаємо його ім'я — він живий.

Від імені Погребищенської міської ради висловлюю найщиріші співчуття всім рідним і близьким Воїна.

Вічна пам'ять захиснику України!

Слава Україні!».

Поховали земляка-Героя з усіма почестями під залпи почесної варти та Державний Гімн України.

Ім'я Юрія є взірцем мужності, патріотизму та незламності. Воно навечно вписане в історію Погребищенської громади та України.

Відділ організаційної та інформаційної роботи

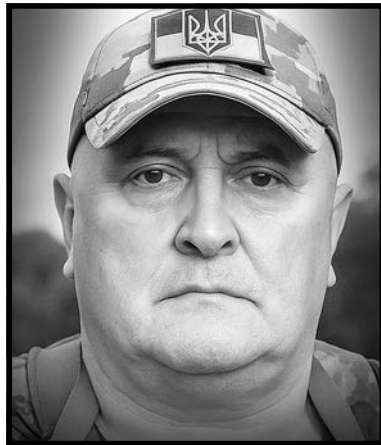
Біль не має меж

Вінницька громада сьогодні проводить у вічність двох оборонців України — Сергія Вознюка та Віталія Артюха.

Сергій Вознюк добровольцем став на захист України. Понад 2 роки воював у лавах 144-ї окремої механізованої бригади, був головним сержантом медичної роти. Брав участь у запеклих боях на Чернігівщині та південному напрямку Донецької області. Його знання тактичної медицини та водійської справи ставали запорукою успішної евакуації та порятунку поранених, за що мав відзнаки від командування бригади. На початку цього року Сергій за станом здоров'я був звільнений з військової служби, втім без неї він уже не уявляв свого життя, тож за першої можливості повернувся у стрій, обійнявши посаду у Вінницькому ТЦК та СП. Загинув воїн при виконанні службового завдання 21 вересня. Його життя обірвалося у 47 років внаслідок трагічної ДТП поблизу Хмельницького.

Сергій Вознюк від народження мав прізвище Перевертень, яке після одруження змінив на, як тоді йому здавалося, більш милозвучне — своє коханої. Чоловік з'явився на світ 9 січня 1978 року у селі Вахнівці Вінницького району, де із відзнакою закінчив школу, а потім здобув освіту на факультеті філології за спеціальністю «Українська мова та література» у Вінницькому державному педагогічному університеті ім. М. Коцюбинського. Після служби в армії працював у Вінниці на газозаправній станції: спочатку — оператором, згодом — директором. І хоча подружжя життя не склалося, Сергій до останнього переймався долею своїх двох донечок, був турботливим татком, який прагнув для них якнайкращої долі.

«Таку добру, щирю та щедрю душею людину нечасто можна зустріти. У ньому поєдналися велика лю-

бов до близьких та нездоланна сила духу. На Сергія завжди можна було поклатися. Його не потрібно було вмовляти, він сам приходив на допомогу, — розповідає дядько загиблого воїна Володимир Григорович. — У наших серцях, а також у пам'яті друзів, колег, односельців, побратимів він назавжди залишиться людиною з великої літери... Єдине, що ми разом можемо зробити, це схилити голови у молитві перед Господом нашим за спасіння душ усіх полеглих захисників України».

Чин поховання воїна відбудеться у селі Вахнівці.

Віталій Артюх став до зброї торік у листопаді. З позивним «Десна» виборював незалежність та суверенітет України у складі 120-ї окремої бригади Сил територіальної оборони ЗСУ. У званні молодшого сержанта командував стрілецьким відділенням стрілецького взводу. Виконував завдання на одному із найактивніших напрямків зіткнення із ворогом — поблизу Ізюма на Харківщині. За свій бойовий шлях двічі зазнавав поранень. Востаннє — 20 червня. Відтоді проходив лікування, очікував на операцію з видалення осколка. На жаль, у цей час отримав травмування, яке виявилось смертель-

ним. Воїн відійшов у вічність 20 вересня. Йому було 36 років.

«Про запальний характер Десни на передовій складали легенди. Всі хотіли мати такого командира, нерідко намагалися його собі переманити, адже він завжди йшов першим, на нього можна було поклатися, — розповідає медик бригади Анастасія. — Він був добрим для нас, сильним і мужнім воїном, який не шкодував сил, робив все аби зберегти життя своїм підлеглим, витягти з-під обстрілів поранених побратимів...»

Народився Віталій Артюх у Вінниці 21 січня 1989 року. Після навчання у 31-й школі закінчив Вище професійне училище №11 за спеціальністю «Слюсар-електрик з ремонту електроустаткування». У цивільному житті свої вміння застосовував у різних сферах.

«Віталій мав чимало друзів, для яких був ладен на все, — розповідає сестра Небесного Воїна Валентина. — На жаль, його життя було занадто коротким і обірвалося на самому злеті, коли ще так багато міг би зробити доброго...»

Поховають воїна на Алеї Слави Сабарівського кладовища.

Співчуття рідним та близьким. Вічна пам'ять і шана полеглим захисникам України!

У Кунянському старостинському окрузі попрощалися з загиблим воїном

23 вересня у селі Мар'янівка Кунянського старостату відбулося прощання із солдатом Володимиром Михайловичем Пилипоном, який майже рік вважався зниклим безвісти. Про це йдеться на сторінці Гайсинської міської ради.

Володимир Пилипон народився 12 березня 1991 року в селі Михайлівка у багатодітній родині. Згодом разом із сім'єю переїхав до Мар'янівки, де закінчив школу, здобув професію механіка у професійному технічному училищі імені Заболотного. Проживав з батьками, створити власну сім'ю не встиг.

1 серпня 2024 року його мобілізували до лав Збройних Сил України. Він служив у 59-й бригаді, був

номером обслуги гранатометного відділення протитанкового взводу роти вогневої підтримки.

26 листопада 2024 року військовий вирушив на бойове завдання до села Пушкіне Донецької області, після чого наступного дня його вважали зниклим безвісти. Родина та громада сподівалися на диво, проте після 10 місяців очікувань надійшла трагічна звістка: особу Володимира було підтверджено за результатами ДНК-експертизи після репатріації тіл загиблих захисників.

Солдата поховали на Алеї Слави кладовища у рідній Мар'янівці з усіма військовими почестями.

Вічна пам'ять і слава захиснику України.

Жмеринка в жалобі

Жмеринка сьогодні в жалобі — місто прощається зі своїм сином, старшим сержантом Сергієм Цирканюком (позивний «Циркуль»), який загинув 13 вересня 2025 року поблизу населеного пункту Битиця на Сумщині. Воїн віддав своє життя, захищаючи Україну на передовій.

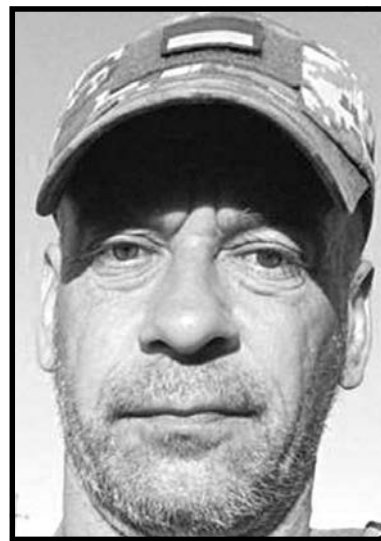
Сергій Цирканюк став на захист країни в березні 2023 року у складі 41-ї окремої механізованої бригади. За час служби пройшов найгарячіші ділянки фронту — Куп'янський, Торецький та Краматорський напрямки, брав участь у Курській операції. Колеги та рідні згадують

його як надійного бойового товариша, який ніколи не скаржився і завжди був опорою для побратимів.

22 вересня у Жмеринській громаді оголошено Днем жалоби. Упродовж дня відбулися заходи прощання та церемонії шани.

Сергій залишив по собі пам'ять про відданість, стійкість і віру в перемогу. Колеги відзначають його дисциплінованість, життєву мужність та бажання допомогти іншим навіть у найскладніші хвилини. Для багатьох він був прикладом сили духу та патріотизму.

Вічна пам'ять і шана герою!

Відзнаку «Золотий хрест»

двічі отримав танкіст Анатолій Дроздов з Бершаді

Танкіст Анатолій Дроздов з Бершаді підписав контракт з Збройними силами України у 2020 році й відтоді безперервно боронить Україну. Чоловіка двічі відзначили нагрудним знаком «Золотий хрест», а також нагородою від командира 59 окремої штурмової бригади. Військовий допоміг забезпечити прорив на Антонівському мосту в перші дні вторгнення РФ.

Про це повідомив міський голова Бершаді Віталій Драган.

«Анатолій пішов служити за контрактом ще у 2020 році й відтоді безперервно боронить Україну. У 2022 році він разом із побратимами був серед тих, хто прийняв танковий бій на Антонівському мосту під Херсо-

ном. Саме завдяки їхньому прориву 59-та бригада вийшла з оточення. Після звільнення Херсона бійця перекинули на Донбас, де він і досі тримає оборону на Новопавлівському напрямку. Його танковий екіпаж також брав участь у боях за Селідове та допомагав у відбитті штурмів на Авдіївку», - йдеться у повідомленні.

Пам'яті захисників – Сергія Дерена та Сергія Лівандовського

21 вересня скорботний день для двох родин – річниця загибелі двох військових.

Одинадцята річниця, як загинув наш земляк родом з села Русава – Дерен Сергій Васильович, 20-річний військовослужбовець Збройних Сил України.

Обіймав посаду помічника гранатометника патрульного батальйону. Ніс службу в зоні АТО, де 21 вересня 2014 року під час перевірки транспортних засобів на блокпості при в'їзді в місто Маріуполь, в одній із авто були терористи, що відкрили вогонь з гранатомету по даному блокпосту. Військовий загинув, отримавши поранення в голову. Сергія Дерена посмертно нагороджено орденом «За мужність» III ступеня.

Цього дня, два роки тому, віддав життя за Україну і Лівандовський

Сергій Вікторович з села Цекинівка.

Солдат Сергій Лівандовський – стрілець-помічник гранатометника механізованого відділення одного із механізованих батальйонів ЗСУ. Загинув поблизу населеного пункту Лиман Перший Харківської області 21 вересня 2023 року в результаті отриманих поранень під час бойового завдання в бою за нашу Батьківщину.

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Ми пам'ятаємо вас, наші Герої! Царство небесне вам та вічний спокій! Розділяємо з рідними скорботу та біль втрати.

Ямпільська міська рада

Пам'яті Героя України Павла Лисиці

Лисиця Павло Леонідович, солдат, водій відділення важких машин взводу МТЗ танкової роти НГУ 3028, позивний «Барон», народився 11 листопада 1972 року в мальовничому селі Ходаки Барського району Вінницької області. У 1981 році пішов до першого класу Ходацької школи. Вчився добре, особливо вирізнявся здібностями до математики. Був веселим, відкритим і завжди готовим допомогти тим, хто цього потребував.

У 1988 році закінчив школу й вступив до Говорського аграрного училища, де здобув професію машиніста-тракториста. У 1991 році працював у колективі Ялтушківської дослідно-селекційної станції, але вже восени того ж року став до лав армії. Служив у морському флоті в Севастополі, на кораблі проявив відповідальність, дисциплінованість і мужність.

Повернувшись додому у 1993 році, зустрів своє кохання – Альону. Їхня історія була особливою: сім років Павло чекав на її повернення із Сахаліну. У 2002 році вони побралися. Згодом з'явилися на світ донечки: Даша (2003), Маша (2005) і Саша (2008). Але його серце було настільки широким, що він став батьком і для племінників Саші та Анни, яких любив, як рідних дітей.

Життя було непростим: доводилося працювати на різних роботах, щоб прогодувати сім'ю. Востаннє працював трактористом у фермерському господарстві «ТРИ В+». Мав і власного трактора, бо найбільше любив землю та працю на ній. Та окрім хліборобської справи, Павло славився ще й умінням готувати – його щирій гостинності пам'ятали всі.

24 березня 2023 року він став до лав Збройних сил України у складі 14-ї бригади «Червона калина». Пройшов навчання на Івано-Франківщині.

У липні 2023 року його життя сповнилося новим сенсом: на світ з'явилася онучка Софія, яку він безмежно любив. Павло жив мрією про щасливе майбутнє для своїх дітей та онуки. Але коли ворог ступив на українську землю, він залишив господарство і рідний дім та сім за кермо танка – аби боронити Батьківщину.

Він воював на Запорізькому та Донецькому напрямках, був механіком-водієм від Бога. Побратими згадують, що він завжди виходив із бою з екіпажем неушкодженим там, де інші гинули. Командир роти називав його не просто воїном, а «монстром» – настільки безстрашним і сильним він був у бою.

19 вересня 2024 року, у день народження наймолодшої доньки, Павло востаннє вирушив на завдання. Їхній танк підірвався на міні, потім ворог вдарив протитанковою ракетою. Почався бій. Павло був поранений у ногу, але не здався. Його останні слова до побратимів стали символом незламності:

«Тікайте, я вас прикрию!»

Він відстрілювався до останнього патрона і загинув, рятуючи екіпаж. Завдяки його мужності інші залишилися живими.

26 вересня 2024 року його провели в останню путь. А 23 травня

2025 року указом Президента України Павлу Лисиці було присвоєно найвище звання – Герой України, із врученням ордена «Золота Зірка».

Він був людиною землі й праці, люблячим чоловіком і батьком, дідом і воїном. Його життя – це приклад тихої щоденної самопожертви заради сім'ї та великої, останньої – заради України.

Його вже немає поруч, але його голос і постать житимуть у пам'яті тих, кого він любив і кого врятував. Кожна усмішка його дітей і кожен подих онуки – це продовження його життя.

Павло Лисиця віддав своє серце Україні, а Україна зберігатиме його ім'я у вічності!

Барська міська рада

Не раз дивився смерті в обличчя...

У селі Лучинчик Могилів-Подільського району на фасаді місцевого ліцею відкрито меморіальну дошку на честь полеглого Героя – Колісника Ярослава Анатолійовича.

Народився Ярослав у селі Лучинчик, 24 квітня 1999 року, в сім'ї Колісників Анатолія Григоровича та Валентини Миколаївни. У 2005 році пішов навчатись у Лучинчицьку школу, був гарним і сумлінним учнем та прикладом для своїх однокласників. Після завершення 9 класу вступив на навчання до Могилів-Подільського Технологічного коледжу і там зарекомендував себе сумлінним і стараним студентом. Користувався повагою серед викладачів і друзів по навчанню. Після завершення навчання зразу пішов на роботу. А коли виповни-

лось 18 років був призваний на строкову військову службу.

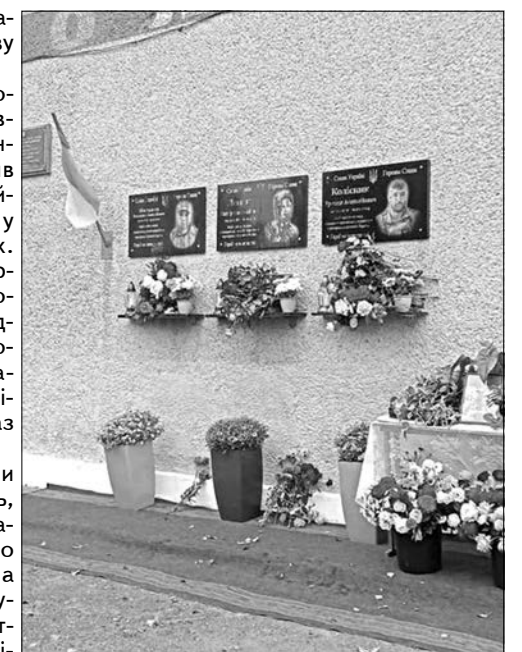
Після завершення строкової служби у Могилів-Подільському прикордонному загоні він вирішив присвятити своє життя військовій справі і служив у прикордонних військах. Мав звання старшого сержанта. Війна застала Ярослава і його бойовий підрозділ на кордоні з Білоруссю. Він пройшов запеклі бої у найгарячіших ділянках, дивлячись не раз смерті в обличчя...

Побратими поважали його за холоднокровність, врівноваженість, відповідальність у боях, що стало тією силою, яка допомагала врятувати не одне життя своїх колег. Після ротації у 2023 році був переведений на службу до Могилів-Подільського прикордонного загону.

На початку 2024 року продовжив службу в Сумській області. Брав участь у Курській операції ЗСУ.

19 вересня 2024 року під час виконання бойового завдання ворожа куля обірвала життя Ярослава. Він загинув Героєм, віддавши своє життя заради нашого мирного майбутнього.

Посмертно Коліснику Ярославу Анатолійовичу було присвоєно звання Головного сержанта 24 прикордонного загону імені лейтенанта В'ячеслава Семенова Державної

прикордонної служби України та нагороджено орденом «За мужність».

На відкритті пам'ятної дошки були присутні рідні полеглого Героя, Вендичанський селищний голова Анатолій Єфремов, староста старостинського округу Віктор Медвідь та жителі села.

У кожному погляді – біль. У кожному слові – шана. Присутні вшанували пам'ять Захисника хвилиною мовчання та покладанням квітів.

Встановлена на фасаді школи меморіальна дошка стала символом вдячності та пам'яті, що житиме у серцях громади і майбутніх поколінь.

Світла пам'ять герою! Слава Україні!

Із соцмережі

Об'єднаний народ ніхто не здолає!

Україна обов'язково переможе – це історичний факт, адже ми вже всі переможці у російсько-українській війні! Переможці, бо – українці і ми єдині. А об'єднаний народ ніхто не здолає! Нам важко, але ми здаватися не збираємося. Ми відстоюємо своє і боремося за своє. Ми ні в кого нічого не відбирали! Наш народ мирний. І завдяки нашій згуртованості ми всі десять років війни тримаємо оборону України. Перемога і мир будуть! Ми все робимо задля того, щоб визволити країну від загарбницької російської орди.

Роботи у волонтерського екіпажу вдосталь, і ми працюємо як справний годинник. Ми не послаблюємо позиції надання допомоги фронту, а навпаки – розширюємо наше коло допомоги. У воєнних умовах складно тримати стрій, але нам це ще й досі вдається. Люди тягнуться до нас, а ми йдемо назустріч їм, адже кожна допомога, як вони іноді називають її – крихітна, але вона цінна. Тому що кожна людина робить те, що їй під силу на даному етапі. Один має змогу задонатити певну суму коштів на благодійність, а інший – помолитися. І все разом це суттєва підтримка ЗСУ.

Плани, плани, плани... Не встигли ми повернутися додому, як завжди знову плануємо чергову поїздку на фронт, тому що захисники чекають нас на інших напрямках. А щоб

їхати на передову, то ми маємо задовільнити потреби бійців за їх списками потреб, в яких зазначено те, що їм вкрай необхідно на «0». Це «розхідники»: автомобілі, квадроцикли, дрони, РЕБи, тепловізори, генератори, амуніція, бронежилети, медикаменти, різні речі для облаштування бліндажів, а також автозапчастини та ремонт більш-менш вцілілих після обстрілів військових машин. І так само багато інших дрібних військових та інших девайсів. Захисники надіються на тил, а ми їх не повинні підвести. Тому знову збираємо і гуманітарну допомогу, і матеріальну – щоб встигнути!

А нашим хлопцям допомога тилу вкрай необхідна, тому що це стимул боронити нашу неньку, і це надає сил захищати свою рідну землю та український народ. Друзі,

тому продовжуємо активно допомагати армії протистояти росії і закликаємо вносити будь-яку суму коштів, щоб могли закрити потреби військових. Ми знаємо, що підрозділи часто-густо своїми коштами вирішують внутрішні питання. Але вже і їм самим не під силу справлятися з тим потоком завдань, перед якими їх поставлено. Взяти те все ніде і вся надія на волонтерів. А ми, в свою чергу, надіємося тільки на наших помічників та благодійників. За всі роки волонтерської діяльності ми з своїми помічниками надали чимало допомоги.

Продовжуємо допомагати ЗСУ по мірі наших з вами сил і можливостей, а також вболіваємо за їхню ре-

зультативну роботу. Захисники палять клятого ворога та зупиняють окупацію вздовж усієї лінії фронту, а це: і Донецький, і Луганський, і Херсонський, і Запорізький, і Харківський, і Сумський напрямки. Зупинімо ворога разом! Підсилити чим зможемо фронт – це наш громадянський обов'язок. Краплина допомоги від кожної людини – це в цілому величезна поміч. Головне – допомагати!

До речі, деякі люди кажуть, що навіщо передавати продукти харчування хлопцям, їх же ж там усім цим забезпечують. Ми не сперечаємось. Так, забезпечують, але не домашніми смаколикками, випічкою чи їжею домашнього приготування... Там видається спеціальний набір продуктів: сніданок, обід та вечеря, тобто військовий сухпайок. І це що-

не потрібно, то, мабуть, не були на передовій і не жили в окопах та бліндажах... І не бачили, в яких умовах готується та їжа. Буває, на швидку руку, а буває, є час (що видається доволі рідко), щоб зварити український борщ або якийсь бульйончик. Раз на раз не приходить. Як кажуть, війна війною, а обід за розпорядком!

Тому наш екіпаж, виконуючи основне замовлення від військових, то комплектує в авто по-перше, те що вони замовили, по-друге, продукти харчування, масксітки тощо, щоб не їхати напівпорожнім бусом. Іноді, це наразі доволі рідко трапляється, ми веземо суто продукти туди, звідки хлопці не мають ніякої змоги вибратися і щось самим собі придбати... І ми веземо! Бо взяти їм немає де. Але це

дня майже одне й те саме. Однонамітність, одним словом, а хочеться чогось добренького, щоб з'їсти і ніби в рідному домі побував. Ці люди, хто таке радить, що продуктів

в крайніх випадках і в гарячих точках. А в основному ми намагаємося виконати головні задачі, а потім вже другорядні. Тому ми геть не вважаємо за правильне тлумачення, що продуктів на фронті не потрібно. Ми веземо все те, що негайно потребують, і в навантаження, так би мовити, – смаколики, яких чекають наші воїни і ласують ними залюбки. Допомога повинна бути різнобічна, та ми повинні бути разом і тоді ми швидше досягнемо своєї цілі у цій нерівній боротьбі.

Закликаємо до єднання всього народу і до протистояння ворожій навалі! ЗСУ понад усе! Україна понад усе! Український народ понад усе! Реквізити для благодійної допомоги захисникам України: ПриватБанк 4149 6293 5038 6801 (Примітка: БЛАГОДІЙНІСТЬ). Отримувач: волонтер Володимир Іванович Пунько.

З Україною у наших патріотичних серцях!

З повагою і вірою в нашу перемогу і в Бога – ваші волонтери Анна ЛАВРИК, Володимир ПУНЬКО, Сергій СТАНГРІТ м. Могилів-Подільський

«І коробочка печива дарує надію та силу», кажуть волонтери Андрій та Леся Іжаківські

У час, коли країна потребує єдності та взаємної підтримки, навіть інші ініціативи набувають особливого значення. Подружжя Андрія та Лесі Іжаківських із селища Чернівці, Могилів-Подільського району, яке нині проживає в Києві, знайшло свій спосіб допомогти: вони передають волонтерам імбирно-медове печиво, яке не потрапляє у продаж через незначні зовнішні недоліки, але залишається абсолютно придатним для вживання. Це їхній маленький, але щирий і глибоко патріотичний внесок у підтримку тих, хто щодня захищає країну.

— Як виникла ідея допомагати волонтерам печивом?

— Ідея виникла природно. Ми з дружиною довго шукали, як бути корисними нашим захисникам. Дружина працює на виробництві, де іноді залишаються партії імбирно-медового печива, які не проходять контроль зовнішнього вигляду – трішки тріснуто або нерівне, але за смаком воно ідеальне. Спочатку ми жартували, що можна віддати його друзям, але згодом зрозуміли: воно може стати маленькою підтримкою для тих, хто цього потребує. За ініціативою дружини та підтримки керівників – Ярослава Петровича Подолянка та Сергія Васильовича Слинька, ми почали передавати печиво волонтерам-землякам Любові Заболотній та Павлу Продану.

— Чому саме печиво?

— Імбирно-медове печиво має аромат і смак, які одразу нагадують про дім, мамину кухню, затишні вечори з родиною. Воно піднімає настрій, дарує відчуття турботи. Ми вважаємо, що навіть маленький смаколик здатен дати тепло серця та надію, особливо тим, хто далеко від рідних.

— Чи пам'ятаєте якусь особливу реакцію волонтерів або захисників?

— Так. Люба Петрівна завжди говорить, що хлопці постійно смакують печиво і воно дуже швидко закінчується...

— Чи складно організовувати таку допомогу?

— Спочатку було непросто: потрібно було налагодити пакування та доставку, домовитися з волонтерами. Але з часом все стало си-

стемою. Ми активно співпрацюємо із Павлом Проданом, який завжди підкладає плече та завдяки його діям та «Новій пошті» печиво надсилається за бали, які надаються Павлу, як волонтеру.

— Що для вас означає ця ініціатива?

— Для нас це спосіб долучитися до спільної справи. Ми не можемо вирішити всі проблеми, але навіть маленькі кроки мають значення. Кожна коробочка печива – це наша подяка тим, хто захищає країну. Ця ініціатива вчить нас помічати дрібниці, робити їх важливими, не чекати великих можливостей, а діяти тут і зараз. Віримо, що навіть маленька доброта може мати великий ефект. Ми не можемо закрити всі потреби, але можемо додати трохи тепла. І віримо, що навіть дрібниця

має значення.

— Чи плануєте продовжувати цю ініціативу?

— Без сумніву! Це не обговорюється! Важливо, що ця ініціатива об'єднує: дарує відчуття спільності, нагадує, що допомагати можна кожному, навіть маленькими справами. І це надихає нас рухатися далі.

— Ваше послання іншим людям?

— Не варто чекати на великі можливості, щоб робити добро. Навіть маленькі кроки – тепло для серця, підтримка для душі. Кожен із нас може зробити свій внесок, і разом це створює великий ефект. Іноді маленький жест, як ця коробочка печива,

ва, здатен подарувати надію та силу.

**Віктор ЗЕЛЕНЮК, власкор «Вінниччини»
Світлина надана Андрієм ІЖАКІВСЬКИМ**

«Вінничани – Силам Оборони»

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

22 вересня на восьмий Форум громад Вінниччини цього разу з'їхалися представники з усіх 63 громад Вінниччини, щоб разом з лідерами об'єднання передати своїм землякам, які сьогодні несуть службу в різних підрозділах Сил Оборони, необхідне обладнання, автівки, дрони, техніку для успішного виконання завдань на лінії вогню.

Серед найбільш актуальних запитів військових, які уже вдалося придбати та передати, — це станції керування дронами, РЕБи, квадрокоптери, тепловізори, приціли, рації, захисне спорядження, генератори, модеми супутникового зв'язку та багато іншого на загальну суму майже 32 000 000 грн. Ще на 3 000 000 грн передали допомоги одразу із цього форуму.

Так, голова ГО «Ми — Вінничани» Валерій Коровій вручив представникам громад сертифікати на отримання військового обладнання для земляків, які несуть службу у різних підрозділах Сил оборони. Наприклад, стрижавчани передали на фронт спеціальні прилади для виявлення дронів «Чуйка». А Тиврівська громада за підтримки ГО «Ми — Вінничани» та Фонду «МХП — Громаді» подбали про зарядні станції для земляків на передовій. Також спеціальні гідрокостюми для спецпризначенців. Автозапчастини, шини на військові автомобілі передають осередки

об'єднання з Липовця, Іллінців, Гнівані. Багатофункціональні квадрокоптери Bumblebee, супутникові модеми Starlink — для бійців «Червоної калини».

«Це вже традиційний восьмий

але системний крок. А в цілому за цей період проведення форумів ми вже передали обладнання на суму 8 млн грн. Це великий ресурс, але ми хочемо не просто передати обладнання — це дотичність гро-

Форум громад, який торкається тематики — підтримка громадам Вінницької області — Сил оборони України. Сьогодні було передано військового обладнання на майже 3,5 млн грн. При чому обладнання передається, як безпосередньо військовим частинам так і представникам громад, які будуть в подальшому передавати додаткове обладнання своїм землякам, які проходять службу в ЗСУ. Тому це такий для нас важливий, змістовний

«Ми проводимо такі заходи щоквартально, адже в першу чергу — це допомога нашим силам оборони.

ринку. Це такі дороговартісні військові обладнання, які треба не просто оплатити, а в першу чергу знайти», — сказала Лариса Білозір.

Для 105 Прикордонного загону Державної прикордонної служби України придбали електронний трицикл для виконувати логістичні завдання. А для бійців 59-ої, 157-ої та 110 -ої бригад ЗСУ народний депутат та партнер ГО «Ми — Вінничани» Микола Кучер передав одразу на передову кілька автомобілів пікап.

«У кожний період війни виникає різні питання та запити від військових частин. Раніше це були дрони. Сьогодні вже дрони більшість є в оборонних силах. Нині активно працює ворожий ФПВ. Вони просто палять та знищують автівки наших військових.

Тому зараз найпершим стоїть питання авто. Купівля, ремонт та приведення їх до ладу. Саме цим

мад, до тих хлопців, які на сьогоднішній день проходять безпосередньо військову службу і захищають Україну», — каже Валерій Коровій.

Народна депутатка України, партнерка та спів засновниця ГО «Ми — Вінничани» Лариса Білозір вручила сертифікати військовим та громадам не лише на отримання обладнання, але й на придбання автівок для фронту.

Так, сертифікат на 80 000 грн отримали представники Вапнярської громади. Лариса Білозір разом з головою ГО «Ми — Вінничани» підтримали збір коштів на машину для керівника місцевого осередку ГО «Ми — Вінничани», який добровольцем пішов у війську і з початку повномасштабного вторгнення захищає Україну та рідну Вінничину.

Сертифікати по 40 000 грн отримали також представники Шпиківської і Томашпільської громад, які хочуть купити авто для своїх земляків, які зараз у війську.

Зарядні пристрої, запчастини до військових машин та інше обладнання — для захисників із Брацлавської, Мурафської, Бабчинецької, Чернівецької, Джуринської, Шаргородської громад.

Це так здається, що ми провели захід один раз, зібралися і розіслали необхідну допомогу. Насправді, це робота виконується на протязі кварталу, щоденно. Ми приймаємо заявки від керівників осередків в громадах Вінниччини, а це 63 громади. Ми приймаємо заявки не лише від вінничан, а від інших підрозділів, які на різних напрямках і фронтах. І ми працюємо щоденно для того, щоб виконувати замовлення.

На фронті все обладнання необхідне, адже це розхідний матеріал. Від військових, до мене в основному звернення по автомобілі. Адже один приліт дрона, і автівки за мить може не стати.

Ми кожен день допомагаємо, але готуємося окремо до цього заходу і виконуємо такі серйозні замовлення, які стосуються, до прикладу, транспорту, який важко купити просто на авто-

зараз в першу чергу треба допомогти для того, щоб зберегти життя наших воїнів, для того, щоб вони краще нищили ворогів. І, крім того, це питання консолідації суспільства, консолідації людей в захисті своєї Батьківщини, консолідації людей в підтримці наших військових.

І, звичайно, це питання об'єднання наших зусиль, об'єднання суспільства для війни з ворогом. Ми закупили сьогодні сім машин. Це машини в першу чергу для безпілотників, це машини для наших воїнів.

Тому що, заїхати на позиції і виїхати з позиції — це одне із найважливіших речей. Це там, де найбільші втрати особового складу, це там, де треба зробити швидко, якісно, на великих швидкостях. Це все повинно працювати, щоб зберегти життя наших воїнів», — сказав Микола Кучер.

Мистецтво любити книгу

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

НАРОДИЛАСЬ Тетяна Григорівна у невеличкому селі Слобідка над Собом-річкою в сім'ї завідувачки сільської бібліотеки і колгоспного столяра, де зростала в атмосфері добра, працьовитості та любові до людей. Їй рано прищепили закоханість у книгу, що значною мірою дозволило з відзнакою

Тетяна Токайчук

закінчити восьмирічну школу і вступити до Тульчинського училища культури. В серпні 1985-го по його завершенню почала працювати бібліотекарем відділу комплектування та обробки літератури в Іллінцях. Наступного ж року вступила заочно до Київського державного інституту культури, який скінчила 1991 року, здобувши фах бібліотекаря-бібліографа вищої кваліфікації.

Після кількох років навчання стала заступником директора бібліотеки по роботі з дітьми, згодом — завідувачкою районної бібліотеки для дітей. Але корегувалась структура, змінювались штати, і 2018 року Тетяну Григорівну перевели на посаду методиста міської мультимедійної бібліотеки. Працюючи тут, ділиться багатим досвідом, впроваджує новітні підходи до бібліотечної справи. А в роботі з юними користувачами вона так і залишається неперевершеним знавцем.

Серед колег і жителів громади користується глибокою повагою не лише завдяки сумлінній роботі, а насамперед — завдяки відмінним людським якостям. Крім того, має багато захоплень: в'язання, фотодизайн, поезія... Саме їй упродовж багатьох років довіряли оформляти районну сцену до всляких уро-

чистостей і свят. Друкувалась у збірці віршів працівників бібліотек Вінниччини «Поезія, що задзвеніла в тиші». Щирі й душевні рядки нашої наставниці сповнені тепла й добра. А працювати поруч з нею — одне задоволення, — повідала на завершення пані Ольга.

ЩО СТОСУЄТЬСЯ Олени Демченко, то вона, як і Галина Бухта (Мельник), є постійною дописувачкою газети «Вінниччина». Починала роботу бібліотекарем читального залу в Дашеві. Тобто в селищі, де пройшли майже всі її дитячі роки. Після училища закінчила Київський інститут культури, пишається, що «ще той інститут» і належить до тих людей, хто доволі скептично оцінює нинішній столичний університет культури з «ідеологією Поплавського». 2006 року очолила дашівську філію Іллінецької централізованої бібліотечної системи. А із створенням тут селищної територіальної громади стала директоркою Дашівської публічної бібліотеки імені Йосипа Позичанюка.

Олена Юріївна — з тих культпрацівників, хто про цю професію мріяв з дитинства. Тому і в музичній школі навчалась у класі фортепіано, і брала активну участь у художній самодіяльності ще із шкільних років. Вже під час роботи в бібліотеці впродовж десятиліть вела концертні програми, співала у вокальних колективах. А нині - в народному аматорському хорі «Дашівські передзвони».

Завдяки материнським урокам здавна захоплюється в'язанням,

вишиванням хрестиком, бісером, «алмазною мозаїкою». Але з початком повномасштабної війни це своє вміння спрямувала у куди потрібніше русло: вже четвертий рік співпрацює з волонтерською організацією Маскувальний Батальйон «Рій», в'яжучи «кікімори» для військових та їхньої зброї. Притому не лише взимку, коли вільного часу вдосталь, а й нині, коли з цим сутужно. Наприкінці минулого року щодо такого в'язання проводила майстер-клас у своїй бібліотеці.

Найбільше переймаюся долею тих захисників, хто з нетерпінням дочікується наших виробів, — розповідає. — На жаль, черга за «кікіморями» не зменшується, а навіть зростає. Тим часом більшість жінок в Україні уміють в'язати й вишивати. Якби активніше взялися за виготовлення «кікімор», наскільки

менше загинуло б наших, і наскільки скоротилися б згрії нелюдів, які сунуть з наміром нас загарбати!

Останніми роками разом з колегами активізувала краєзнавчо-пошукову роботу, співпрацює з літераторами-земляками та їх нащадками, пожвавила діяльність клубу з удосконалення української мови «Мова єднає», на засідання якого старіється розповісти про містечві і заїжджі постаті. Важливо, що про всі найцікавіші заходи старіється розповісти у «Вінниччині». До того ж, бібліотека має: сайт, блог, сторінку і групи у Фейсбук.

Та чи не найбільше поталанило із сфотографованої сорок літ тому трійки уродженці партизанської Шабельні Галині Бухті (Мельник). Після парочки років роботи в районній книгозбірні її запросили до місцевого радгоспу-технікуму на посаду завідувачки бібліотеки. Будучи поетесою ще з юних літ, Галина Олександрівна згуртувала навколо себе творчо обдарованих людей. Ще сприятливішими для роботи стали умови майже три десятиліття тому, коли заклад очолив Василь Пиндус — талановитий художник, цікавий музикант, згодом — кандидат сільськогосподарських наук й спів-автор низки книг.

В одному з найкращих аграрних навчальних закладів України все частіше гостювали помітні особистості. Світлої пам'яті поет-земляк Василь Кобець високо оцінив доробок поетеси, редагував його й написав зворушливу передмову до її першої поетичної збірки «Любові нерозгадана краса». Паралельно з цим захопилася краєзнавством, насамперед літературним, та вивченням історії рідного села. Тим паче виявилась родичкою відомого новатора в галузі культури й композитора Віталія Іжевського, із старшим сином якого Володимиром — новатором у галузі торгівлі, кандидатом економічних

Галина БУХТА

наук і взагалі неабияким ерудитом — її пов'язує плідна співпраця. Є в них і солідна спільна книга «Під покровом Шабельні». А всього в активі пані Галини понад півдесятка різножанрових книг. Вона ж виступила упорядником виняткової краси і глибокого змісту ювілейного видання до 100-річчя коледжу (2021 рік). Письменником став і син нашої героїні Максим, який виступає під псевдонімом Макс Мюллер. Вже випустив книгу сучасної хвилюючої прози і дитячу збірку.

Закінчивши Київський інститут культури та Уманський державний педагогічний університет, стала в аграрному фаховому коледжі ще й викладачем культурології. Паралельно з цим глибоко зайнялась історичною наукою. Закінчила аспірантуру, досліджувала професійний шлях відомого в Україні і далеко за рубежом фахівця у галузі рослинництва і кормовиробництва Анатолія Бабица — володаря міжнародної відзнаки «Золота Зірка» (Кембридж, 2000), академіка УААН, який понад двадцять років очолював Інститут кормів УААН у Вінниці і зробив справжню революцію у вітчизняному кормовиробництві, особливо — у забезпеченні тваринництва кормовими білками.

І ось приємна новина: наприкінці серпня Галина Бухта захистила дисертацію в цьому напрямку, стала, якщо звично, то кандидатом історичних наук, а якщо по-новому, то — доктором філософії. Також пише монографію. До того ж, пообіцяла підготувати публікації у нашу газету. Тим паче 6 серпня наступного року — 90-ліття з дня народження Анатолія Олександровича, якого не стало десять років тому. І саме Галина Бухта зробила багато, аби такі люди і їхні добрі справи не забувались.

Вітаємо і завчасно дякуємо!

Микола КАВУН

Світлина надані героїнями публікації

2021 "доповномасштабний" рік. Олена Демченко з картиною

2024 рік. Майстер-клас щодо "кікімор"

Все для жінки

Кажуть, що від жінки все на світі,
Кажуть, що від жінки навіть світ,
Всі Любов'ю і теплом зігріті.
Так було уже мільйони літ.

Все від жінки — зустрічі й розлуки,
Все від жінки — радість і печаль,
Найрідніші в цілій світі руки
І веселі іскорки в очах.

То від жінки — зоряна дорога
І промінчик сонячний в імлі,
То від жінки — спокій і тривога
І саме життя на цій Землі.

І хмаринка в сонячній блакиті,
Що на Землю іде дощем привіт.
Кажуть, що від жінки все на світі,
Кажуть, що від жінки навіть світ!

Ну де вони беруться, ті слова...

Ну де вони беруться, ті слова,
Немов на мене падають із неба,

Від почуттів хмеліє голова
І щось писати виника потреба.

Рядочками лягають на папір,
То добрі, то гіркі й пекучі,
Бувають злі, неначе хижий звір.
Бувають ніжні, пристрасно-жагучі.

Їх хочу дарувати людям я усім,
Моя душа від того не міліє,
А щире слово подихом своїм
Самотнє серце в заметіль зігріє.

Тетяна ТОКАЙЧУК

Імпресія

А мрії були про вишневий сад,
Надії — про весни годину,
Жінки українські на веслі принад
В барвисту завітчаються хустину.
Та хустку чорну з скрині дістають
І покривають голову вдовиці.
У них предовга і болюча путь,
А їм вночі барвиста хустка сниться...
Палають квіти присмаком вогню,
Полоще душу вечоровий вітер.
Ідуть жінки назустріч дню,
Всім серцем прагнуть

з рідними зустрітись!
А звідки знову макам зацвісти
Та обігріти хату сизим цвітом,
Коли за обрій тягнуться хрести,
А під хрестами... діти!
То ж сниться рай, а в ньому — без війни,
А в ньому — барви й чорнобривців кола.
І повертаються додому всі сини:
Андрій, Володя, Ігор і Микола! ...
Ви мрійте, любі! У весни є знак:
Посходить доля стрімко рястом синім,
Впізнаєте у спалахах ознак
Хтось чоловіка, а хтось брата, сина...

Чаплі

Пашло сіно травами густими,
Сохло, віддавалося сповна.
Чаплі йшли у гості на хрестини
До лелек на сонячних човнах.

Грало сонце на дзьобах, на крилах,
Шурхотіли висохлі галузки,
Лелечиха-мати все носила
Вишиту на грудях білу блузку.

Піднімали дзьобик дитинчата,
Пробували сонечко на смак,

В них сорочка поки що крапчаста,
В тата чуб під зорями засмаг.

Цокотіли довгими трембітами
В небо до палаючого дида.
Чаплі йшли у гості
з медом й квітами:
Літня казка
й чапля чорнобрива.

Йдуть

Стороною проминуло літо.
Шаруділи в стріхах горобці.
Проминуло. Нібито пів світу
Десь пішло у іншому житті.
Дідусеві стоптані сандалі,
Бабці хустка шерстяна ряба,
Клуна сіла призбою у далі
Й ворожила тихо на бобах.
Що ж тривке у світі цьому?
Можє, пам'яті незгублені печаті?
Всі колись
ідуть
кудиись...
додому,
Речі покидаючи у хаті.

Галина БУХТА

Європейській мрії України – бути!

Євроклуб «Вікно в Європу» Луцького ліцею Вендичанської селищної ради у цьому році відзначає свій шістнадцятий день народження. Датою заснування ми вважаємо Європейський день мов, який у ЄС відзначають щороку 26 вересня, коли ми провели свою першу акцію «Привітайся зі мною мовами світу», а для наступних заходів у всесвітній мережі віднайшли революційні на той час розробки Євромереж з Донецька та Сум у форматі «Бери і роби!». Отож цілком логічним продовженням нашої діяльності з вивчення та поширення інформації про ЄС та його зв'язки з країною стали конкурси від Центру європейської інформації у м. Вінниці та поїздка на європлер у Сумах у 2010, співпраця із євроклубом «Кур'єри ЮНЕСКО» із Хмельницького — у 2011.

А згодом на сцені з'явився наш справді улюблений євроквіз як простір для інтеграції та співпраці Євромереж. Що ж таке Євромережі? Це — громадські та освітні формальні та неформальні об'єднання, які реалізують свою діяльність за підтримки представництва ЄС в Україні та мають на меті висвітлювати та сприяти євроінтеграційним процесам в Україні. Для учнів таким простором для розвитку стали шкільні євроклуби. А для того, щоб об'єднати зусилля, вже роки діє сайт проекту підтримки

Євромережі України euroquiz.org.ua.

Спочатку ми грали у євроквіз — цікаву, важкувату, але пізнавальну вікторину з крутим форматом «не знаєш — читай підказку та ччися!». Варто сказати, що і тепер ця онлайн вікторина залишається улюб-

леною для наших учасників. Ми пишаємось, що наші неймовірні гравчині Ксенія Лобода, Ольга Гуменик, сестрички Анастасія та Крістіна Ігнатюк змогли посісти топові позиції в рейтингу серед тисяч успішних гравців всієї України. А з

2016 до вікторини додалися всеукраїнські конкурси відеоробіт, щорічні конкурси проєктів євроклубів, в яких ми охоче беремо участь, здобувши численні перемоги та доєднавшись до проєктів колег як партнери. Ми співпрацюємо з євроклубівцями Черкас та Берди-

чева, Жмеринки та Умані, Кропивницького, Харкова, Тернополя, Полтавщини, Бродів, Дніпропетровщини... Пишаємось роботою з одним із найнадійніших партнерів — Донецьким національним університетом імені Василя Стуса, що наразі базується у м. Вінниця. Разом з ними ми реалізували низку успішних проєктів, зокрема, «Час. Опис» — проєкт-переможець конкурсу проєктів євроклубів від Представництва ЄС в Україні - 2023, що покликаний був створити медіамайданчик у вигляді часопису, у якому євроклубівці публікували свої авторські роботи (статті, інтерв'ю, вірші, есе, оповідання з життя реальних людей, казки, комікси, карикатури/меми, фото та малюнки в якості ілюстрацій тощо) на тему євроінтеграційних процесів України. За підтримки кафедри журналістики ДонНУ імені Василя Стуса було створено чотири номери електронних газет та макет справжнього журналу, який вийшов друком у видавництві «Гельветика». Авторські примірники отримали всі наші партнери та стейкхолдери проєкту, а серед них — і Посол ЄС в Україні

Катаріна Матернова під час її візиту до Вінниці. Прикметно, що нашими редакторами стали студенти-журналісти, а куратором та видавцем — професор, доктор наук Наталя Стеблина. Така справді позитивна співпраця знайшла відображення у наступних спільних проєктах та заходах. Так, вже у цьому році звичайний шкільний євроклуб мав почесний статус співорганізатора днів кар'єри ЄС у ДонНУ, під час яких ми провели тренінг для школярів Вінниці.

Чим, окрім проєктів та євроквізу, займаються євроклубівці? Мабуть, тим, що й усі українці зараз: донатять, допомагають волонтерам та ЗСУ. А ще за роки активної праці ми маємо досвід створення інфофідео про ЄС, художніх короткометражок про історичну та культурну спадщину, соціальної реклами; дебатування важливих питань; організації фестивалів для наших школярів та друзів з сусідніх шкіл; викликів-челенджів колег з усієї України; проведення квестів та вікторин; проєктів у співпраці з іншими закладами освіти. Одним із найулюбленіших щорічних заходів, який єднає шкільну громаду напередодні Дня Європи в Україні, став фестиваль «Євромістечко», де на різних локаціях можна отримати тематичний фейсарт та взяти участь у євровікторині, малювати спільну картину одного дня та зробити шедевр власними руками на різноманітних майстерках, зробити фото на згадку у фотозоні, спробувати сили у армреслінгу, познайомитись з дивами науки. Традицією стало запрошувати здобувачів освіти з інших закладів, проводити офлайн та онлайн зустрічі із школярами нашої громади, відкрити онлайн турніри та майстерки, аби інформація про ЄС та європейський поступ України ставала ближчою для широкого кола українців. Чи не тому представників євроклубу запрошували як гостей освітніх заходів у Вінниці, Івано-Франківську та Києві. Так, 28-29 вересня 2024 року відбувся запуск Всеукраїнської комунікаційної кампанії «Ра-

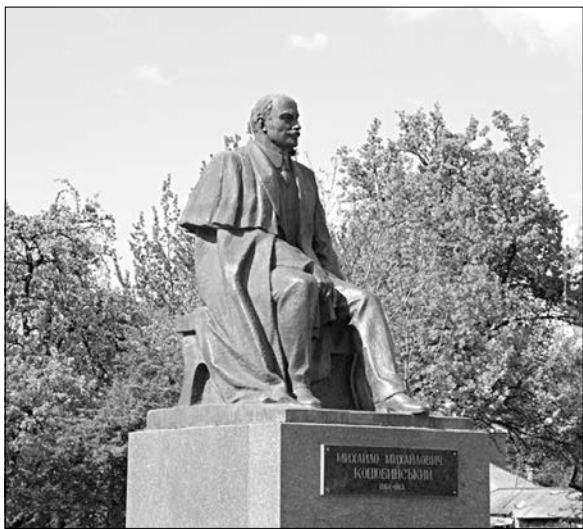
зом навчаємось і зростаємо», присвяченої допомозі ЄС дітям та молоді під час війни. Відкриття відбулося на фестивалі Книжкова країна на ВДНГ, де працював особливий освітній простір #РазомНавигаємосяЗростаємо. Протягом двох днів усі охочі могли завітати до куточка євроквізу і EU Study Days in Ukraine та взяти участь у захопливих бліц-вікторинах про ЄС, ознайомитись з просвітницькою літературою від Представництва ЄС в Україні, дізнатись про проєкти євроклубів, отримати пам'ятні сувеніри кампанії #РазомНавигаємосяЗростаємо. І частиною цього заходу стали настільні ігри від нашого євроклубу та партнерів проєкту, а грали у них гості заходу з різних куточків України, різного віку та професій. А влітку того ж року разом із Світловою Жильцовою, керівницею Відділу міжнародної співпраці Донецького національного університету імені Василя Стуса та Олександром Країло, нашою четвертою президенткою євроклубу, а наразі здобувачкою освіти Стусівського, ми намагалися зробити ЄС ближчим до вінничан, а вінничан — ближчими до знань про Європейський Союз в рамках #РазомДіємо Фест, під час якого ми представляли і свої розробки в рамках проєкту «LORDS OF THE BOARDS клуб настільних ігор», і чудові матеріали, надані нам як активному євроклубу. А про всі ці події можна дізнатись на однойменній сторінці нашого євроклубу у Фейсбуці.

Тож наша діяльність ще раз доводить: європейській мрії України — бути! І у мирний час, і в часи війни ми знаємо, що молодь — це ті, хто є змінотворцями, це ті, чия майбутня виборюють Збройні Сили України, це ті, хто є активними та небайдужими. А євроклуб — це простір для юних, щоб разом зростали справжніми українцями, а отже — європейцями.

Оксана КРАЙЛО,
координатор євроклубу
«Вікно в Європу»

Квітнуть жоржини і айстри

У вересневі дні на Вінниччині традиційно проходять дні пам'яті славетного земляка, письменника із світовим ім'ям Коцюбинського.

Колишні літературні суботи, започатковані саме Михайлом Михайловичем, тепер переросли в літературно-мистецькі свята, які проводяться не лише в обласному центрі,

а й у районах і селах області.

На Поділлі чимало місць, пов'язаних із життям і творчістю великого Сонцеклонника. Тут він народився 17 вересня 1864 року, а у 1888 році закінчив училище в славному Шаргороді. У селах Лопатинці і Михайлівка писав перші оповідання, робив творчі намітки до повісті «Фата моргана».

Бував Михайло Коцюбинський і на Ямпільщині, зокрема в с. Дзигівка, цікавився історією роду Любомирських, відомих не тільки власниками більшості земель цього краю, а й меценатами щодо розвитку духовності, освіти, допомоги знедоленим.

По-різному оцінюють тепер літературні критики творчу спадщи-

ну письменника, та незаперечним залишається головний лейтмотив його творчості — сіяти в людських душах прагнення свободи, боротися проти рабства, в якій би оздобі воно не було.

Тим, хто був і є близьким по духу Михайлу Коцюбинському, — тисячам вдячних читачів, особливо вчителів, селянам, життя яких він знав достеменно.

Хіба не сюжет про нові важкі заробітчанські дороги, коли вчорашня завідувачка районним відділом соціального захисту драє підлоги в соціальній лікарні Чехії, а вчителька-методистка, замість того, щоб передавати свої знання дітям, має посуд у ресторані Кракова, аби якось допомогти вижити своїй родині?

А скільки принижень людської гідності доводиться пройти на шляху до нової роботи — починаючи від прикордонних митниць, посередників між роботодавцем і працівником. Одним словом, «Фата моргана» пишеться і в двадцять першому віці долями українців, нелегкими долями.

РАЙСА НИКОНОВА

Ямпільська громада

Три ліцеї Жмеринки – серед кращих в області

Інформаційним освітнім ресурсом «Освіта.ua» складений рейтинг загальноосвітніх шкіл Вінницької області, що посіли найвищі місця в рейтингу шкіл України за підсумками НМТ 2025 року. Три ліцеї Жмеринської громади увійшли у топ-20 серед 321 освітнього закладу Вінницької області.

В рейтингу кращих шкіл Вінницької області: Жмеринський ліцей №6 — посів 13 місце, Жмеринський ліцей №3 зайняв 18 місце та Жмеринський ліцей №2 — 19 місце.

Нагадаємо, що дві випускниці з ліцею №5 та ліцею імені Володимира Забаштанського набрали максимальні 200 балів на НМТ, а 19 випускників Жмеринських ліцеїв здобули від 184 до 200 балів. Усі вони отримали фінансові винагороди від 2100 до 3300 гривень з бюджету громади за свої високі знання. Також всі учні, які з 1 вересня складуть Національний мультипредметний тест (НМТ) на 185 балів і вище, отримають президентську стипендію — 10 тисяч гривень на рік.

Начальник управління освіти Аліна Твердохліб зауважила, що завдяки програмі «Розвиток освіти» у Жмеринці є можливість підтримувати обдаровану молодь і їх наставників.

— Ми щиро пишаємось нашими учнями та вчителями. Їхні високі результати — це доказ того, що в Жмеринці є сильна освітянська команда, яка вміє підтримати, надихнути та повести за собою. Наші діти доводять: наполегливість, віра у власні сили й щоденна праця здатні відкрити великі можливості. Це гордість не лише для закладів освіти, а й для всієї Жмеринської громади», — підкреслила Аліна Твердохліб.

Аліна Петрівна подякувала в.о. міського голови Вадиму Кожуховському та всьому депутатському корпусу за підтримку міської програми «Розвиток освіти», створен-

ня безпечних і сучасних умов в закладах освіти для навчання і виховання майбутнього України.

У якості вихідних даних для укладання рейтингу загальноосвітніх навчальних закладів були використані результати національного мультипредметного тесту, отримані випускниками шкіл у 2025 році. Варто підкреслити, що учні низки шкіл через військові дії залишили свої регіони й продовжували навчання онлайн в інших областях України або за кордоном. Це могло вплинути на місце конкретного закладу в рейтингу.

ЯНА СЛАДКОВСЬКА

У Вінницькому медунівері підписали меморандум з медичним центром Тайваню

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

«23 вересня ректорка ВНМУ Вікторія Петрушенко зустрілася з делегацією лікарів з тайванського MacKay Memorial Hospital та виконавчою директоркою благодійного фонду «Християнська медична асоціація України» (ХМА) Регіною Майстровою. Протягом чотирьох днів місія лікарів невідкладних станів з Тайваню в рамках співпраці з ХМА проводила в симуляційному центрі університету курси Advanced Cardiovascular Life Support для лікарів і курс Basic Life Support для студентів», — йдеться у повідомленні.

Під час зустрічі Вікторія Петрушенко та директор MacKay Memorial Hospital Вейде Цай був підписаний меморандум про взаєморозуміння. Він стане основою майбутніх проєктів співпраці у сферах: медичної освіти; підготовки та навчання медичного персоналу; наукових досліджень; обміну викладачами та організації їхніх візитів; співпраці в розвитку медичної допомоги.

Пан Вейде Цай підтримав пропозицію ректорки університету щодо створення у ВНМУ гуманітарного центру, де українські та тайванські медики зможуть навчатися одне в одного, ділитися найкращими практиками. Такий центр може слугувати також поширенню в Україні знань про культуру та традиції Тайваню.

Другим був підписаний меморандум університету із благодійним

фондом «Християнська медична асоціація України», що надав офіційного статусу обоюдної зацікавленості в розвитку й поглибленні співробітництва. Його основні напрямки:

- організація програм навчання й стажування студентів у закордонних університетах та лікарнях;
- підтримка участі студентів в освітніх заходах в Україні та за кордоном;
- розвиток програм міжнародного наставництва та академічних обмінів для студентів, викладачів, науковців і лікарів;
- формування у студентів професійних компетенцій і навичок відповідно до міжнародних стандартів;
- Інтеграції студентів у світову освітню та професійну спільноту;
- підвищення якості медичної допомоги в Україні через підготовку висококваліфікованих фахівців.

Нагадаємо, 23 квітня до Вінниці завітала делегація з Тайваню. Місто відвідав директор та медики MacKay Memorial Hospital з Тайбею. Візит присвятили налагодженню співпраці у сфері охорони здоров'я.

Довідка:

Меморіальна лікарня Маккея, заснована 26 грудня 1912 року, є одним з найбільших медичних центрів у Тайвані. Це приватна християнська лікарня в районі Чжуншань, Тайбей, Тайвань, здебільшого пов'язана з Джорджем Лесли Маккеєм, першим сучасним місіонером на півночі Тайваню.

Все найкрасивіше і найдобріше – з любові

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Вендичанську ТГ представили: керівник літературно-мистецького об'єднання «Сугаківське перевесло» Василь Бирлинський, який щиро висловив слова вдячності за співпрацю неперевіреним винуватцям дійства - Тамілі Панасюк. Бібліотекар Сугаківського ліцею, поетеса Надія Гайдайчук, красномовно подякувала поетесі за важливість її поезій, відзначивши їх глибинну значимість. Поетеса із селища Вендичани, вчитель англійської мови, Надія Петровська, привітала Тамілу Панасюк з народженням першої збірки віршів, зазначивши, що поетеса є перлиною нашого краю, а її поезії лікують душі. Поетеса з Харкова, яка зараз проживає у селищі Вендичани, Лариса Василенко, поетично та натхненно висловила слова вдячності Тамілі Панасюк, вручивши подарунок від усієї команди однодумців та митців Вендичанської ТГ. А виконавиця власних пісень, бібліотекар із села Сліди, Лідія Дідик, піснями за-

чарувала серця усіх присутніх. Таміла Панасюк була дуже рада почути свою «Колядку», у виконанні Лідії Дідик, Василя Бирлинського та Віталія Кифорука, адже вона написана з любов'ю до Бога та до людей.

Цікаво та натхненно виступили з привітанням митці Могилів-Подільської ТГ. Відомий поет Володимир Кравець поділився своїми враженнями від поезій Таміли Панасюк та подарував глядачам неймовірні, інтимно-душевні поезії у дуеті з винуватцею дійства, чудовою Тамілою Панасюк.

Директор Білянського БК Людмила Литвінова та художній керівник будинку культури Анатолій Литвінов подарували давній, вишитий золотими руками білянських майстринь, рушник, як спогад і пам'ять для наступних поколінь.

Гості з Чернівецької ТГ, в особі Валентини Мількевич, Миколи Крижанівського, Євгенії Котики, Галини Мазур вітали пані Тамілу та дарували їй свої поетичні дарунки. Поет-

пісняр Іван Крижанівський заворожив усіх присутніх майстерним виконанням пісні на слова Таміли Панасюк «Приворожила».

Гонтівський ліцей перетворився на світлицю, де панувала любов до поезії, рідної України, до людей, один до одного. Лунали промовисті вірші, вітання лунали від однокласників, друзів, знайомих, учителів поетеси. Директор ліцею Юрій Колісниченко віднайшов навіть журнал з оцінками та шкільні фотографії пані Таміли. А Віктор Грудін, звукооператор свята, музикант та композитор, представив свої неймовірні музичні етюди.

Виступив із вітальним словом відомий поет Михайло Каменюк, директор Вінницького осередку видавництва «Поезія України». Він зазначив, що твори Таміли Панасюк настільки багатогранні, що їх треба включити у шкільну програму з української літератури. Поет Віктор Цимбал передав Тамілі Панасюк щирі поетичні вітання з міста Вінниці. Презентація збірки Таміли Панасюк прой-

шла в родинному колі, з трепетними почуттями любові до України, до її долі, з вдячністю нашим Героям, молитовним бажанням Перемоги!

Пані Таміло, Ви - наша ПЕРЛИНА!

У Гонтівці славної така лиш єдина.

Сильна, відкрита, душею багата,

Вітати сьогодні Вас - справжнє свято!

Тримаєте марку: Гран-прі та дипломи...

Плекаєте Вірші, не знаючи втоми.

Дружина, бабуся, чудова матуся,

За сина - Героя Вам низько вклонюся!

Земна, креативна, невтомна, вродлива,

То ж, будьте здорова і завжди щаслива!

Порада хай батькова в серці квітує,

Поезія перлами душі лікує!

Надія ПЕТРОВСЬКА

селище Вендичани Могилів-Подільський район

Коли збирати гарбузи

Осінь — час збору врожаю гарбузів, але не всі дачники точно знають, коли плід досяг повної стиглості. Вчасно зібраний гарбуз довше зберігається, не псується і радує яскравим кольором та корисними властивостями.

Скільки днів потрібно для дозрівання гарбуза

Гарбузи зазвичай досягають через 90–120 днів після посадки. Температурні умови сезону впливають на терміни: жарке та вологе літо прискорює дозрівання, тепла осінь може продовжити процес, відтерміновуючи збір врожаю. Точний термін визначають за ознаками стиглості плоду.

Як зрозуміти, що гарбуз дозрів

Колір плоду. Гарбуз повинен набрати свій природний, характерний для сорту колір. Свіжий зелений або блідо-жовтий плід ще не готовий до збору.

Тверда шкірка. Перевірте шкірку нігтем або пальцем: якщо вона міцна і не прогинається при натисканні, гарбуз дозрів. Тверда шкірка також забезпечує кращу збереженість плоду після збору.

Стан стебла. Зрілий гарбуз характеризується пожовклим листям і грубим, дерев'янистим стеблом. Це сигналізує про завершення процесу дозрівання.

Порожній звук при постукуванні. Легенько постукайте по гарбузу. Глухий звук означає, що плід дозрів. Під час збору важливо не відривати ручку — це подовжить термін зберігання.

Збір врожаю та зберігання

Урожай необхідно зібрати до перших заморозків, адже гарбузи чутливі до холоду. Підмерзлі плоди швидко починають псуватися та гнити. Для зберігання підходять прохолодні, сухі та провітрювані приміщення.

Правильний збір та зберігання дозволяють насолоджуватися осіннім врожаєм довше і використовувати гарбузи для кулінарії, заготовок або декору.

У корпункт «Вінниччина» зателефонував мій давній старий друг Петро Миколайович Криклюк. Знаю, він дарма турбувати не буде — є якась нагальність. Так і було. «Приїжджай, каже, пригощу сливами... Вродили дуже рясно, аж гілля поламали, і не знаю, що далі з ними робити...».

На станції Копай, де проживає Петро Криклюк, він — відома людина. Його тут знають як порядного, грамотного і роботязкого земляка, який доклав багато зусиль, щоб побудувати в селі церкву.

В лютому Петру Миколайовичу виповнилося дев'яносто років. На своєму віку він багато натрудився — працював на будівництві, на залізниці, і завжди давав раду домашньому господарству. Ще як живою була дружина Ліда, то якось легше йшло, а коли її не стало, то наче

«одну руку мені відрізали...».

Ми сидимо з ним на лавці під літньою кухнею, розмовляємо. Петро Миколайович бідкається, що пропадають сливи, та й яблука не встигає зібрати.

— Давно так щедро не родили мої сливи. Їх у мене багато. Колись сусідка дала щепи і я обсадив нами по межі весь великий город на шістьдесят сотих. Не знаю навіть скільки маю дерев... Ще як молодшим був, то встигав весь урожай переробляти. Побудував дві сушарки: одну димову для слив, другу теплову для яблук і груш. У мене сушка дуже смачна. Перед тим, як кинути зібрані сливи на лозницю, я їх мию, а з яблук вирізаю перепонки і кришу на дольки. Днів через 4-5 уже готова продукція... Якби ж то мені хто допомагав, а так — не встигаю,

і здоров'я підводить... Пропадають мої сливи, аж душа болить, йдемо в садок, сам побачиш...

У бур'янах, під старими сливами — синьо! І на деревах ще висять, перезрівають. Дядько Петро каже, що це «справжнє багатство, може, хтось десь жадний тієї сливочки, а тут вони пропадають... Після дощів почали лопати. На-

пиши так в газеті, якщо комусь треба, то нехай приїжджають, віддам задарма, тільки б люди мали користь...».

Отакий зворотній бік проблеми: вродить-не вродить, а як вродило, то що з ним робити?

Віктор ЗЕЛЕНЮК
Копайгородська громада

Озимий часник: вирощування та догляд

Порадами ділитися досвідчений городник із багаторічним стажем, агроном В'ячеслав Шевчук із села Шумилів Бершадської громади

Озимий часник висаджують восени і в різних кліматичних зонах роблять це в неоднакові строки. У центральній частині України раніше його висаджували до початку третьої декади вересня, тобто за місяць-півтора до настання холодів. Вважалося, що протягом цього періоду висаджені зубки встигнуть укоренитися і дати сходи для перезимівлі.

— Оскільки кліматичні умови останнім часом змінилися, то й озимий часник нині висаджують зі зміщенням строків, — інформує В'ячеслав Павлович. — Я його висаджую у кінці жовтня. Є досвід, що часник, висаджений і 15 листопада, весною давав добрі сходи. Так що нині строки його висаджування розтягнулися, і кожний пристосовується під свої умови. Головне — встигнути хоча б за місяць до похолодання.

Часник належить до культур так званого вузького ареалу, тобто він, завезений з інших регіонів, на новому місці погано росте, сильніше уражується хворобами і шкідниками й може не вродити.

— Хочу застерегти, щоб не висаджували часник, куплений у супермаркетах, адже він оброблений і не дає сходів, — наголошує городник. — Це випробувано мною двічі.

Особливу увагу фахівець звернув на підготовку насінневого матеріалу. Звісно, для садіння слід вибирати здорові, без механічних ушкоджень і деформацій,

щільні, добре вкриті сухими лусками цибулини часнику.

— Розлушувати цибулини часнику на зубки бажано безпосередньо перед садінням або за 5-7 днів до цього, — рекомендує В'ячеслав Шевчук. — Як я роблю? Для висаджування краще підходить часник, у якого менше зубків, — вважається, що він не вироджений. Якщо у цибулини часнику вісім і більше зубків — його краще вибракувати і використовувати для споживання. Для висаджування я відбираю лише крупні зубки, малі — вибраковую. Цього року для проби висадив вибракувані зубки окремо. Урожай із них вишов значно нижчий. У чому полягає обробка зубків перед висаджуванням? Я замочую їх на годину-дві у розчині марганцівки (доза — розчин набуває малинового кольору). Хто хоче, може обробити їх хімічними протруйниками, можна й зі стимуляторами, які заразом посприяють і укоріненню. Можна використовувати й гумати, які також стимулюють утворення кореневої системи. Усе це є у спеціалізованих магазинах. Після замочування у розчині марганцівки я ще посыпаю посадковий матеріал деревним попелом — це як мікродобриво, і як антисептик проти всяких гнилей.

Ділянку під часник вибирають і готують заздалегідь. Це має бути сухе захищене від вітрів місце. В'ячеслав Павлович не рекомендує садити часник у низинах, оскільки він боїть-

ся застою води й може вимокнути й випріти.

— А ще я перед висаджуванням часнику обробляю ґрунт попелом — це чудове фосфорно-калійне добриво і в першу чергу боротьба з кротоми, — каже він. — При виборі попередника варто звернути увагу на можливість ураження часнику шкідниками й хворобами, які можуть йому передаватись. Саме тому не можна садити часник по часнику, цибулі. Бажано висаджувати його щороку на новому місці. Я саджаю його по картоплі, бо там найменше поживних решток. Можна також після зернових, гарбузових культур.

В'ячеслав Шевчук використовує широкорядну схему висаджування часнику. Ширина міжрядь у нього — 50-55 сантиметрів. Завдяки цьому легше проводити міжрядний обробіток плужком. Ширина може бути й менша, головне — щоб було зручно сапати.

— Площу під часник маркірую і сапою роблю борозенки глибиною 5-6 сантиметрів, — розповідає господар. — Зубки втикаю строго вертикально на відстані 10-12 сантиметрів один від одного, щоб цибулини часнику, коли виростатимуть, не заважали одна одній. Потім борозенки загортаю і притоптую.

В'ячеслав Павлович поділився й своїм досвідом догляду за озимим часником. З настанням заморозків він, як правило, проводить мульчування. Для цьо-

го використовує листя чи соломку. У такий спосіб затримується сніг, поліпшується перезимівля. Весною вносять азотні добрива, щоб зміцнити кореневу систему, відновити її. Часник — це культура, яка багато споживає сірки, тож агроном рекомендує вносити сульфат амонію.

— Коли ґрунт підсохне, потрібно провести боронування, внаслідок чого зменшиться випаровування води й заодно заберуться бур'яни, — продовжує розповідь В'ячеслав Шевчук. — У період догляду в залежності від погодних умов озимий часник можна раз чи два підживити азотними або легкокорозчинними складнозмішаними добривами. Це бажано поєднувати з поливом або дощами.

У часнику шкідників, як правило, немає, а хвороби є, зокрема борошниста роса. Для профілактики і боротьби з ними використовують різні народні методи. — З цієї метою я готую такий розчин — один літр молочної сироватки на десять літрів води, — ділиться досвідом городник. — У спекотну погоду це обприскування можна поєднувати з підживленням мікро-

елементами.

Важливим агрозаходом при вирощуванні озимого часнику є видалення квіткової стрілки, підкреслив В'ячеслав Павлович. «Її потрібно видаляти тоді, коли вона повністю вийшла з листка, — зауважує він. — Видалені стрілки необхідно виносити з грядки, бо вони інколи встигають дозріти і потім виступають як бур'ян на городі. До речі, із видалених стрілок можна готувати настій для боротьби з попелицею».

Часник — культура вегетативного способу розмноження. Внаслідок цього в ньому накопичується різноманітна інфекція, кількість якої з кожним роком зростає, що спричинює поступове виродження і втрату сортів часнику. Тому садивний матеріал слід систематично оздоровлювати.

— З цієї метою потрібно частину стрілок із повітряними цибулинами залишати, щоб вони дозрівали, — радить В'ячеслав Шевчук. — Коли плівка починає лопатися, насіння необхідно зібрати. А потім на розсуд господаря — можна висівати під зиму разом із висадженням

озимого часнику, а можна й весною. Я пробував так і так — ефект приблизно однаковий. Однак більше сподобався весняний посів, бо менше заростає бур'янами. Із цього насіння виростає так звана однозубка часнику. Потім цю однозубку висаджую як звичайні зубки. У такий спосіб відбувається оздоровлення посадкового матеріалу. Розповім про технологію місцевого фермера Миколи Сиротюка. Він ці повітряні цибулини сіє весною. Але якщо я у себе на городі їх викопаю, а потім висаджую, то Микола Іванович взагалі їх не викопає, залишає в зиму. Наступного року вони дають прекрасні цибулини. Завдяки цьому економиться багато часу і сил. У нас у селі багатьом сподобався такий метод, і господарі залюбки його використовують.

Підказав В'ячеслав Павлович і те, як визначити строки збирання часнику:

— Індикатором початку збирання озимого часнику є стрілка з повітряними цибулинами. Вона виходить спіралью, а коли стає вертикально — зволікати зі збиранням часнику не варто: він уже готовий, дозрів. Якщо його перетримати у землі — часничина починає розпадатися на зубки й на реалізацію не підходить і зберігатиметься гірше. І ще хочу сказати про таке: у зв'язку з потеплінням я і ярий часник висаджую з осені, як і озимий. Перевірено у нашій місцевості і у моїх знайомих на Черкащині — урожай значно кращий.

Василь ВЕРБЕЦЬКИЙ
Бершадська міська територіальна громада

Спогади, прикуті до серця

Алісі Іванівні Гудзь із Яланця Бершадської міської територіальної громади короткі осінні дні видаються довгими, нескінченними. Хатинка дев'яносточотирирічної жінки наповнена самотою. На стінах маленької кімнати висять портрети рідних. Погляд Аліси Іванівни часто зупиняється на старовинних світлинах, і тоді із її пам'яті вириваються журливі спогади, прикуті до серця.

Життєва стежина Аліси Гудзь терниста: дитинство, обпалене війною, голодні післявоєнні роки, важка повсякденна праця та інші труднощі. Зростала вона у багатодітній сім'ї, де було шестеро дітей — два брати і чотири сестри.

— Батьки мої вчителювали, — розповідає Аліса Іванівна. — Тато писав кандидатську роботу, у нього було дві праці. Сім'я мала переїжджати до Києва, була навіть квитанція на триста кілограмів багажу для переїзду у столицю, але завадила війна. Почалася мобілізація чоловіків, але батька залишили по якійсь «броні» для роботи в тилу. До нього частенько навідувалися незнайомі чоловіки із різних місць. Вони закривалися у кімнаті ніби «грати в карти» — насправді ж щось розглядали на

карті, говорили про рух поїзда. Після цього було підірвано поїзд, розклеєно листівки. Тато був зв'язківцем. Брав мою меншу чотирирічну сестричку Нелю і часто велосипедом кудись їздив на Зелений Гай, аж в Осівку, ніби до хрещеного. Привозив у взутті (мама пошила з брезенту капці-виоротки), між устілками, якісь папери і кудись зникав. У лютому 1944 року батька і ще сім чоловік німці арештували й після тортур розстріляли у Бершаді в тому районі, де був медичний коледж. Після розстрілу підпільників наша сім'я зазнала знущань, пограбували все, що було в хаті. Документ про те, що батько загинув від рук фашистів отримали лише після того, як звернулися до Верховної Ради України, до комісії у справах колишніх партизанів.

Розповідаючи про ті далекі вже події, Аліса Гудзь згадувала по-

добиці, які добре запам'ятала, адже їй тоді було вже тринадцять років. Дуже важко жилося їхній сім'ї, яка не отримувала допомоги. А потім голодні післявоєнні роки... Щоб якось прогодувати дітей, мати

лу, 12 років працювала в Яланецькій сільській лікарні, після закриття у 1962 році якої — у хірургічному відділенні у Бершаді. Ще сім років трудилася медсестрою у дитячому садку. Останнє місце роботи — у фізкабінеті профілакторію яланецького колгоспу. Відтоді — на заслуженому відпочинку.

Про своє особисте життя Аліса Іванівна говорила лаконічно. Було коротке (півтора року) невдале заміжжя, дітей не має.

Перебуваючи на пенсії, доглядала за мамою, яка дожила до дев'яноста років, за сестрою. Останнім часом у самої здоров'я підводить. Її навідує племінник Петро, якого вважає своїм ангелом-охоронцем.

Озираючись із висоти прожитих літ, довгожителька стверджує: «Я стільки набідувалася, у житті багато несправедливості...».

Попри свій поважний вік, Аліса Гудзь намагається вести активний спосіб життя.

— Слухаю радіо, передають пісні — і я разом співаю, часом наплачуся, — зізнається жінка. — Люблю читати газети, літературу. За зиму прочитала дванадцять книг.

Серед прочитаних нею — романи Віталія Петльованого «Дівчина з передмістя» та Михайла Томчанина «Жменяки», друга книга «Уран» роману Миколи Зарудного «На білому світі», твори зарубіжних авторів.

Ми відвідали Алісу Іванівну вдвох із почесним краєзнавцем України Григорієм Погончиком. Під час бесіди вона нам декламувала один із віршів. Виявляється, в молодості Аліса Гудзь

Долі людські

Аліса Іванівна розповідає про своє життя

брала активну участь у художній самодіяльності. Разом з іншими хлопцями і дівчатами ставили п'єси «Наталка Полтавка», «Сватання на Гончарівці», бували з концертами у Флорині, Бирлівці. «Я знала напам'ять всю «Лісову пісню», багато інших творів», — каже вона.

Довгенько ми спілкувалися з Алісою Іванівною. Вона невтомно розповідала про своє нелегке життя, родину, згадуючи окремі епізоди в деталях.

Щиро зичимо довгожителі здоров'я, радості в житті, добра, любові, мирного неба, здійснення всіх надій та прихильності долі.

Василь ВЕРБЕЦЬКИЙ
Фото автора і з архіву Аліси Гудзь

Бершадська міська територіальна громада

їздила в Західну Україну. «Нам усе був голод», — із сумом каже жінка.

Дівчина закінчила у Яланці сім класів, і її загітували вчитися на агронома у Верхівці.

— Побула там два дні, але не було в що одягнутися, що їсти, та й вернулася додому, — говорить Аліса Іванівна.

Потім вона півроку вчилася у Бершадській педагогічній школі, але й ту покинула. А коли у райцентрі відкрилася медична школа, дівчина стала там навчатися. Заняття проводилися у другій половині дня, закінчувалися о десятий вечора. Після цього Аліса пішки йшла в Яланець додому — і так майже два роки.

На відмінно закінчивши медшко-

Проект “БРАМА” — захисти інформаційний простір України!

За підтримки Кіберполіції волонтери створили проект “BAMA” для протидії осередкам інтернет-фейків та ворожій пропаганди, а також підвищення медіаграмотності населення.

Основні цілі проекту:

- знищення російських осередків в Інтернеті;
- зменшення рівня булінгу та цькування в мережі;
- протидія наркотикам та шахрайству;
- навчання та тренінги з кібергігієни;
- просвіта населення щодо інформаційної гігієни;

- залучення та мотивація громадян до активної громадської позиції.
Долучайтесь до проекту “BAMA” https://linktr.ee/brama_online та разом зробимо наш інформаційний простір безпечнішим!

Інформація управління протидії кіберзлочинам у Вінницькій області Департаменту кіберполіції Національної поліції України

Кіберполіція та Офіс Омбудсману України реалізують інформаційну кампанію з протидії шахрайству на темі військовополонених та зниклих безвісти.

Для цього створена спеціальна тематична брошура — «Яким може бути шахрайство та як йому протидіяти?». Вона містить алгоритм дій захисту для рідних полонених і зниклих безвісти українців, а також інформацію для журналістів та державних службовців. <https://cyberpolice.gov.ua/article/kiberpoliczija-ta-ofis-ombudsmana-realizovuyut-informacijnu-kampaniyu-z-protidyji-shaxrajstvu-na-temi->

vijskovopolonenyx-ta-znyklyx-bezvisty-5430/

У ній ви знайдете інформацію про: шахрайство та злочини щодо військовополонених і їхніх родин; основні кроки, як не стати жертвами шахраїв; фішинг в інтернеті та ворожу пропаганду; фактчекінг і перевірку інформації.

Також брошура містить алгоритм дій для рідних, чий близький зник безвісти або тих, хто потрапив у полон. Звертаємось до медіа, державних органів та громадян використовувати інформаційний матеріал та розповсюджувати його!

Шахрайство — це не лише історії з мережі, але те, що може трапитися з кожним! Будьте підготовленими, знайте, як його розпізнати та протидіяти! Якщо ви стали жертвою онлайн-

шахрайства — негайно звертайтеся до Кіберполіції: <https://ticket.cyberpolice.gov.ua/>.

Для надійної та безпечної допомоги у пошуку зниклих безвісти, з питань обміну військовополонених, повернення ув'язнених, депортованих і примусово переміщених цивільних осіб, у тому числі дітей, звертайтеся до Офісу Омбудсману: https://t.me/dmytro_lubinetzs/5861.

Коли Ви знаєте, як розпізнати шахрайство, Ви можете допомогти не лише собі, але й Вашим близьким. Це дозволить захистити ширше коло людей від потенційних ризиків.

Просять здати в оренду банківську картку або рахунок?

Здав картку в оренду? Думаєш, просто підзаробив? Насправді став частиною злочинної схеми. Твою картку використовують для протиправних (незаконних) дій. І навіть якщо думаєш, що просто допомагаєш. Тобі платять не за роботу, а за доступ до твого імені. Це не підробка. Це пастка. І вона кримінальна.

Як відрізнити пропозицію стати дропом від інших пропозицій роботи? Остерігайся підозрілих пропозицій, у яких:

- в описі роботи зазначено, що потрібно переказувати гроші;
- не описані конкретні професійні вимоги до претендента на роботу, немає переліку його обов'язків, крім переказу грошей;
- немає вимог до освіти та досвіду роботи;
- робота передбачає тільки онлайн-взаємодію з роботодавцем (без особистого спілкування);
- пропозиція про роботу передбачає високий дохід за мінімум зусиль. У деяких оголошеннях пропонують витратити в день близько 10 хвилин, щоб заробляти до 10 тисяч гривень на місяць.

Не передавай платіжну картку, її реквізити, реквізити рахунку для користування іншим особам!

Якщо отримав пропозицію стати "грошовим мулом" — повідом про це кіберполіцію (<https://ticket.cyberpolice.gov.ua/>). Також негайно зверніться до банку та заблокуй рахунок.

Як не потрапити в пастку легкого заробітку?

Основні поради платіжної безпеки:

Не розголошуйте всі реквізити платіжної картки та контролюйте рух коштів на рахунок!

Банк по телефону може запитати перші шість та останні чотири цифри платіжної картки.

Для отримання платежу на картку достатньо повідомити лише 16-значний номер картки.

Тримайте в секреті три цифри на звороті картки (CVV/CVC код), коди (одноразові паролі) банків та мобільних операторів, пін-код до картки.

Підключіть смс-інформування стосовно операцій з платіжною картою.

Установіть індивідуальні ліміти на операції з вашою платіжною картою.

Використовуйте віртуальну картку для розрахунків в інтернеті. Перераховуйте необхідну суму з основної картки на віртуальну перед здійсненням покупки. Віртуальну картку також можливо додати і до гаманців Apple Pay, Google Pay.

Не переходьте за посиланнями від незнайомих!

Шахраї розсилають шкідливі посилання через месенджери, смс, e-mail для зараження пристроїв вірусом, викрадення персональних даних, секретних картокових реквізитів, для переходу на фішингові або інші шахрайські ресурси.

Отримали посилання від друга — не поспішайте на нього натискати. Шахраї могли отримати доступ до акаунту друга. Спершу зателефонуйте йому та запитайте, чи справді посилання від нього.

Не вводьте реквізити платіж-

них карток на незнайомих та підозрілих сайтах!

Перш ніж ввести в будь-яку форму дані своєї платіжної картки або паролі до онлайн-банкінгу, перевірте адресу необхідного ресурсу, адже будь-які відмінності можуть свідчити про те, що ви опинилися на фішинговому сайті.

Якщо потрібно перейти на сайт компанії, адресу якого ви отримали в посиланні, введіть у пошуковій системі назву необхідного сайту і лише тоді переходьте на вебресурс.

Звертайте увагу на протокол сайту.

- <http> — це ненадійний протокол, це означає, що сайтом користуватися не можна.

- <https> — потрібно продовжити перевірку сайту.

Не вводьте реквізити платіжних карток у чат-ботах.

Користуйтеся лише офіційними контактами банку, зазначеними на його сайті.

Шахраї створюють підроблені Telegram-боти та групи, які виглядають як офіційні. Вони можуть копіювати назву, логотип банку чи іншої установи і навіть підробляти значок верифікації («блакитний галочку»), додаючи схожі емодзі до назви акаунту.

Популярна схема шахрайства — фейкові «банківські» боти, через які нібито можна оформити грошову допомогу. Вони просять ввести дані картки, після чого кошти можуть бути викрадені.

Використовуйте лише офіційні контакти, вказані на сайті банку! Надавайте перевагу іншим кана-

лам зв'язку з банками та організаціями: використовуйте офіційний сайт, мобільний додаток, офіційний номер телефону банківської чи будь-якої іншої установи.

Не погоджуйтеся на оформлення грошової допомоги через чат-бот.

Якщо потрібно скористатися чат-ботом, знайдіть посилання на нього на офіційному сайті або в офіційному застосунку банку.

Якщо ви випадково розкрили дані платіжної картки на підозрілому сайті, чат-боті негайно телефонуйте до банку за номером, зазначеним на звороті картки.

Шахрайство — це не лише історія з мережі, але те, що може трапитися з кожним! Будьте підготовленими, знайте, як його розпізнати та протидіяти!

Якщо Ви стали жертвою онлайн-шахрайства — негайно звертайтеся до Кіберполіції: <https://ticket.cyberpolice.gov.ua/>.

Коли Ви знаєте, як розпізнати шахрайство, Ви можете допомогти не лише собі, але й Вашим близьким. Це дозволить захистити ширше коло людей від потенційних ризиків.

Інформацію надав начальник управління протидії кіберзлочинам у Вінницькій області Департаменту кіберполіції (міжрегіональний територіальний орган) Національної поліції України, полковник поліції Володимир ТИТОМІР.

ОГОЛОШЕННЯ

Відповідно до рішення 81 сесії VIII скликання Вапнярської селищної ради №2914 від 11.09.2025 року «Про реорганізацію комунального підприємства «МАРКІВСЬКЕ» (код ЄДРПОУ 32349770) шляхом його приєднання до комунального виробничо-експлуатаційного підприємства «ВАПНЯРКА ВОДОКАНАЛ» (код ЄДРПОУ 32721820)», повідомляємо, що припиняється юридична особа КП «МАРКІВСЬКЕ» шляхом приєднання до КВЕП «ВАПНЯРКА ВОДОКАНАЛ».

КВЕП «ВАПНЯРКА ВОДОКАНАЛ» є правонаступником усього майна, прав та обов'язків реорганізованого шляхом приєднання комунального підприємства «МАРКІВСЬКЕ».

Подання кредитором вимог здійснюється згідно з порядком заявлення вимог за місцезнаходженням комісії з реорганізації підприємства за адресою: Україна, 24240, Вінницька область, Тульчинський район, селище Вапнярка, вул.Привокзальна, будинок 28.

Встановлений строк для заявлення кредитором своїх вимог — два місяці з дня опублікування повідомлення про рішення про реорганізацію шляхом приєднання комунального підприємства «МАРКІВСЬКЕ» у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань №1001661270014000362 від 15.09.2025р. Вимоги кредиторів розглядаються до 15.11.2025 р.

У разі якщо кредитори не звернулися протягом двох місяців до комісії з реорганізації КП «МАРКІВСЬКЕ» з вимогами, вважається, що вони не вимагають від підприємства вчинення додаткових дій щодо зобов'язань перед ними.

Повідомлення про наміри отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин

Виробничий підрозділ Вінницька дистанція сигналізації та зв'язку регіональної філії «Південно-Західна залізниця» Акціонерного товариства «Українська залізниця» має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для власних об'єктів: 1) Пост ЕЦ ст. Вінниця; 2) Пост ЕЦ ст. Вінниця-Вантажна; 3) Пост ЕЦ ст. Гнівань; 6) Пост ЕЦ ст. Кордишівка; 5) Пост ЕЦ ст. Голендри.

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: Акціонерне товариство «Українська залізниця» (АТ «Укрзалізниця»).

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 40075815.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефона, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання: м. Київ, вул. Єжи Гедройця, 5, тел. (+3804332)4-22-95, e-mail: uz@uz.gov.ua.

Місцезнаходження промислових майданчиків:

- 1) Пост ЕЦ ст. Вінниця за адресою: м. Вінниця, вул. Привокзальна, 1;
- 2) Пост ЕЦ ст. Вінниця-Вантажна за адресою: м. Вінниця, вул. Гонти, 45;
- 3) Пост ЕЦ ст. Гнівань за адресою: Вінницька обл., Вінницький р-н, м. Гнівань, вул. Привокзальна, 13А;
- 4) Пост ЕЦ ст. Кордишівка за адресою: Вінницька обл., Хмельницький р-н, с. Кордишівка, вул. Привокзальна, 17.
- 5) Пост ЕЦ ст. Голендри за адресою: Вінницька область, Хмельницький район, с. Голендри, вул. Привокзальна, 41.

Мета отримання дозволу: Отримання дозволів на викиди здійснюється на заміну діючим дозволом у зв'язку із заміною дизельних генераторів на більш сучасні

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля (ОВД), в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка, згідно з вимогами ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», підлягає оцінці впливу на довкілля: зазначені об'єкти не відносяться до об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, та не підпадають під оцінку впливу на довкілля.

Загальний опис об'єкта (опис виробництва та технологічного устаткування): Основна діяльність підприємства пов'язана з вантажним залізничним транспортом. На території залізничних станцій виробничим підрозділом здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок надходять в атмосферне повітря від дизельних та бензинових генераторів, що забезпечують залізничні станції електроенергією на випадок її аварійного відключення, від металобрикетів (свердлових, заточувальних, фрезерних) верстатів, дизельних електростанцій.

нові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,004 т/рік, метану — 0,00011 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000038 т/рік.

5) Пост ЕЦ ст. Голендри - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,0094 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,048 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,0002 т/рік, аміаку — 0,000012 т/рік, сірки діоксид — 0,000009 т/рік, оксид вуглецю — 0,016 т/рік, вуглецю діоксид — 4,62 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,005 т/рік, метану - 0,00012 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000044 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання: За ступенем впливу на забруднення атмосферного повітря зазначені об'єкти віднесені до 3 групи, які не взяті на державний облік та не мають виробництва, або технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання: Нові заходи не передбачаються, адже під час функціонування існуючого обладнання нормативи ГДВ досягаються в повній мірі.

Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів: Не передбачаються, оскільки природоохоронні заходи дотримуються у відповідності до вимог ст. 10 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству: Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають природоохоронному законодавству. Величини викидів від стаціонарних організованих джерел не перевищують встановлені нормативи гранично допустимих викидів. Рівень забруднення атмосферного повітря за даними розрахунків розсіювання не перевищує гігієнічних нормативів повітря населених місць.

Адреса держадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища, до якої можуть надіслатися зауваження та пропозиції громадян щодо дозволу на викиди: Вінницька обласна державна адміністрація: 21050, Вінницька обл., м. Вінниця, вул. Соборна, 70, тел. (0432) 65-17-53, 65-17-54, e-mail: oda@vin.gov.ua.

Строки подання зауважень та пропозицій: протягом 30 календарних днів з моменту виходу повідомлення.

2) Пост ЕЦ ст. Вінниця - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,0104 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,078 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00032 т/рік, аміаку — 0,000019 т/рік, сірки діоксид — 0,000014 т/рік, оксид вуглецю — 0,026 т/рік, вуглецю діоксид — 7,565 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

3) Пост ЕЦ ст. Гнівань - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,0114 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,082 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00034 т/рік, аміаку — 0,00002 т/рік, сірки діоксид — 0,0000147 т/рік, оксид вуглецю — 0,027 т/рік, вуглецю діоксид — 7,951 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,0084 т/рік, метану - 0,00021 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000076 т/рік.

4) Пост ЕЦ ст. Кордишівка - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,008 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,041 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00017 т/рік, аміаку — 0,00001 т/рік, сірки діоксид — 0,000008 т/рік, оксид вуглецю — 0,014 т/рік, вуглецю діоксид — 3,982 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

7) Пост ЕЦ ст. Гнівань - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,013 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,078 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00032 т/рік, аміаку — 0,000019 т/рік, сірки діоксид — 0,000014 т/рік, оксид вуглецю — 0,026 т/рік, вуглецю діоксид — 7,565 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

8) Пост ЕЦ ст. Кордишівка - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,008 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,041 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00017 т/рік, аміаку — 0,00001 т/рік, сірки діоксид — 0,000008 т/рік, оксид вуглецю — 0,014 т/рік, вуглецю діоксид — 3,982 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

9) Пост ЕЦ ст. Голендри - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,008 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,041 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00017 т/рік, аміаку — 0,00001 т/рік, сірки діоксид — 0,000008 т/рік, оксид вуглецю — 0,014 т/рік, вуглецю діоксид — 3,982 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

10) Пост ЕЦ ст. Голендри - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,008 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,041 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00017 т/рік, аміаку — 0,00001 т/рік, сірки діоксид — 0,000008 т/рік, оксид вуглецю — 0,014 т/рік, вуглецю діоксид — 3,982 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

11) Пост ЕЦ ст. Голендри - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,008 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,041 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00017 т/рік, аміаку — 0,00001 т/рік, сірки діоксид — 0,000008 т/рік, оксид вуглецю — 0,014 т/рік, вуглецю діоксид — 3,982 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

12) Пост ЕЦ ст. Голендри - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,008 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,041 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00017 т/рік, аміаку — 0,00001 т/рік, сірки діоксид — 0,000008 т/рік, оксид вуглецю — 0,014 т/рік, вуглецю діоксид — 3,982 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

13) Пост ЕЦ ст. Голендри - в атмосферне повітря здійснюються викиди: речовин у вигляді суспендованих твердих частинок недиференційованих за складом — 0,008 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту [NO NO2]) — 0,041 т/рік, азоту (1) оксид [N2O] — 0,00017 т/рік, аміаку — 0,00001 т/рік, сірки діоксид — 0,000008 т/рік, оксид вуглецю — 0,014 т/рік, вуглецю діоксид — 3,982 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) — 0,008 т/рік, метану - 0,0002 т/рік, бенз(а)пірену — 0,000000072 т/рік.

Головний редактор Юлія ТОМАЩУК, т. (066)-895-30-93

Видавець -

ТОВ «Редакція газети «Вінниччина».

Реєстраційне свідоцтво ВЦ №990-348-ПР, видане Головним територіальним управлінням юстиції у Вінницькій області 16 січня 2018 р.

Засновник -

Трудовий колектив редакції.

Наша адреса: 21100, м.

Вінниця, вул. Визволення, 8, каб. 22,

e-mail: vinnichina-gazeta@ukr.net

Передплатний індекс 91672

Ідентифікатор media R30-04554

ВЛАСНІ КОРЕСПОНДЕНТИ: Ві-

ктор ЗЕЛЕНЮК (Бар, Мур. Курилівці, Жмеринка) - (096) 603-66-78; Мико-

ла КАВУН (Іллінці, Липовець, Немирів, Оратів) - (096) 398-28-55.

Розрахунковий рахунок:

№UA593204780000026008924431157

у ПАТ АБ «Укргазбанк» м. Києва,

МФО 320478, ЄДРПОУ 02471614.

➤ Редакція може публікувати в порядку обговорення статті, не поділяючи точки зору автора.

➤ Автори надрукованих матеріалів відповідають за добір і точність наведених фактів і даних, інших відомостей. За зміст реклами відповідають рекламодавці.

➤ Передрук без погодження з редакцією «Вінниччини» не дозволяється.

➤ *** Позначаються матеріали, які друкуються на правах реклами.

Номер виготовлений у КЦ редакції газети «Вінниччина».

Віддрукований у друкарні ТОВ «Діва-К», м. Вінниця, вул. Пу- гачова, 1, e-mail: druk33@ukr.net.

Тираж - 3030 прим. Зам. 39291.

Вінницька пауерліфтерка Марія Поступайло стала чемпіонкою Європи з класичного жиму

16-річна вінничанка виборола «золото» на своїх перших міжнародних змаганнях — Чемпіонаті Європи серед юнаків та дівчат у Мальті.

Марія виступала в категорії до 43 кг, а переможний результат — 52,5 кг. Тобто підняла вагу на 10 кг більше, ніж важить сама, йдеться на фб-сторінці Відділення Національного Олімпійського комітету України Вінницької області.

Стрижавські спортсмени здобули медалі на чемпіонаті світу з тайландського боксу

З 10 по 20 вересня у місті Абу-Дабі (Об'єднані Арабські Емірати) відбувся чемпіонат світу з тайландського боксу Муей Тай, у якому взяли участь спортсмени зі 112 країн світу. Українська збірна гідно представила державу на міжнародній арені, виборовши низку нагород.

Серед переможців та призерів — вихованці ГО ФОСК «УВЕЙ» (смі Стрижавка): Назар Сідлецький — чемпіон світу; Кирило Лихогляд — чемпіон світу; Святослав Новак — срібний призер; Дмитро Верещака — бронзовий призер; Денис Мороз та Дмитро Павловський — учасники чемпіонату.

Також золоту медаль здобув Давид Шклярчук із села Рахни-Лісові.

Ремісничий Ренесанс: відродження культурної спадщини Поділля

«Учітесь, брати мої,
думайте, читайте,
І чужому научайтесь,
й свого не цурайтеся...»

— закликав Великий Тарас Шевченко.

Саме ці слова стали головним лейтмотивом співпраці працівників культури Вінниччини у межах проєкту «Ремісничий Ренесанс», що реалізується громадською організацією «Агенція регіонального розвитку Таврійського об'єднання територіальних громад» (АРР ТОТГ) разом із партнерами: Томашпільською, Крижопільською, Тульчинською та Ямпільською громадами, МА ОМС «Кластер «Шляхами Трипільської Праматері»», благодійним фондом «Це Крафт» та Тульчинським фаховим коледжем культури.

Грантова програма «Кластери Відродження» є частиною Швейцарсько-українського проєкту UCORD «Згуртованість та регіональний розвиток України», який втілюється за підтримки Швейцарії через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва компанії

NIRAS Sweden AB.

Мета проєкту

«Ремісничий Ренесанс» спрямований на вивчення етноелементів давніх культур у кожному населеному пункті Поділля.

На першому етапі — «Шляхами Трипільської Праматері» — передбачено:

- проведення польових досліджень;
- створення Етнокаталогу;
- розробку схематичних та фотографічних пропозицій прототипів творчих виробів;
- опитування старожилів, носіїв місцевих традицій та культурної спадщини.

До співпраці активно залучаються працівники культури й освіти, бібліотекарі, викладачі історії, музики, літератури, краєзнавства, майстри народної творчості, активісти та молодіжні колективи.

Тростянецький старостинський округ у проєкті

У нашому Тростянецькому старостинському окрузі вже проведено перші польові дослідження. Основна увага зосереджена на

вивченні автентичних елементів фольклору, народних легенд і переказів, а також на сучасних формах ремісництва.

Активну участь у роботі взяли жителі села:

Іван Васильович Горобець — поділився давньою легендою села,

Раїса Михайлівна Ніконова — розповіла про історію села,

Леоніда Кирилівна Дурба — згадала старовинну пісню,

Галина Миколаївна Крива та Валентина Степанівна Зарицька — презентували свої картини, вишиті бісером, показавши, як народні традиції продовжують жити у сучасному ремісництві.

Таким чином, у проєкті поєдналося минуле й сучасне: автентичні фольклорні елементи та креативність нових поколінь майстрів.

«Такі заходи дуже потрібні, щоб люди поверталися до першоджерел, до витоків свого роду, краю, рідної землі», — підкреслює бі-

бліотекар Тростянецької бібліотеки Наталія Халабуда.

Культура як джерело сили

Навіть у часи війни такі проєкти є надзвичайно важливими. Вони повертають людей до першоджерел, до витоків роду, краю й рідної землі. Це — спосіб укріпити духовність і національну ідентичність.

Наприкінці вересня ми відзначаємо ще одне важливе свято — День бібліотекаря. Тож хоча привітати всіх своїх колег із професійним днем! Бажаю наснаги й натхнення, щоб бібліотеки залишалися не лише книгозбірнями, а й справжніми центрами спілкування, культурного розвитку та єднання людей.

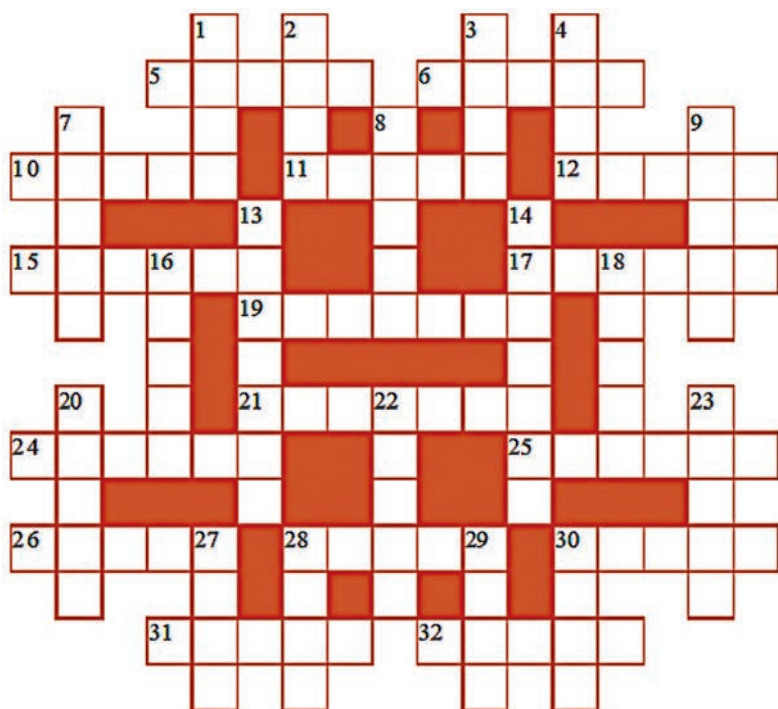
Нехай книга ніколи не втрачає своєї первозданної цінності!

Наталія ХАЛАБУДА,
бібліотекар Тростянецької бібліотеки-філії КЗ
«Ямпільська міська публічна бібліотека»

Кросворд «Музична скринька»

Склав Василь ВЕРБЕЦЬКИЙ

По горизонталі: 5. Нотний знак, що скасовує бемоль або дієз, відновлюючи основне звучання ноти. 6. Самостійна найменша одиниця музичної форми. 10. Народний бразильський танець, який послужив основою для створення парного бального танцю вільної композиції, що з'явився в Європі в середині 1940-х років. 11. Духовий мідний мундштуковий музичний інструмент, який відомий з давніх-давен. 12. Пастуший духовий музичний інструмент типу флейти, який поширений в Молдові, Румунії, Болгарії, Албанії. 15. Перша струна скрипки та деяких інших музичних інструментів, що дає найвищий тон. 17. Стародавній скандинавський співак-поет. 19. Вежа на мечеті, з якої муедзин закликає на молитву. 21. В музичному виконанні — невеликий відхилення від встановленого темпу в художніх цілях. 24. Стародавній грецький декламатор, який речитативом, без музичного супроводження

виконував на святах, бенкетах і змаганнях епічні поеми. 25. Окремий факт; подробиця. 26. Український народний швидкий танець. 28. Старовинний швидкий бальний танець. 30. Церковний багатоголосий хоровий спів. 31. Старовинний струнний щипковий музичний інструмент східного походження. 32. Безладне звучання багатьох голосів, крики, гамір.

По вертикалі: 1. Частина корпусу деяких музичних інструментів. 2. Метрична музична одиниця. 3. Графічний знак, який зображує музичний звук. 4. Високий неголосний звук, що його видає яка-небудь жива істота. 7. Головна сюжетна лінія твору. 8. Весела танцювальна народна пісня в Польщі і західних областях України. 9. Плавний парний бальний танець. 13. Латиноамериканський танець, що виконується у швидкому темпі. 14. Музично-драматичне мистецтво, пов'язане з виконанням невеликих творів. 16. Відтінок у динаміці, темпі, засобах звуковидобування, який посилює художньо-емоційну виразність твору. 18. Сильне захоплення чим-небудь: запал, завзяття. 20. Старовинний фран-

цузький народний танець. 22. Старовинний народний багатострунний щипковий музичний інструмент. 23. Прозорий, звичайно безбарвний мінерал і коштовний камінь, що блиском і твердістю перевищує всі інші мінерали. 27. Знак на початку нотного рядка, який визначає висоту нот. 28. Ударний музичний інструмент, що використовується у симфонічному оркестрі. 29. Старовинна обрядова жалісна пісня на похороні, поминках або весіллі. 30. Будівля, де відбувається богослужіння, релігійні обряди.

Відповіді на кросворд:

По горизонталі: 5. Бемоль. 6. Такт. 10. Сальта-ріо. 11. Кларнет. 12. Флейта. 15. Соло. 17. Річ. 19. Віс. 21. Мечеть. 24. Річ. 25. Деталь. 26. Факт. 28. Танго. 30. Хор. 31. Кантат. 32. Гамір.

По вертикалі: 1. Корпус. 2. Метр. 3. Нот. 4. Живот. 7. Сюжет. 8. Танго. 9. Танго. 13. Танго. 14. Танго. 16. Танго. 18. Танго. 20. Танго. 22. Танго. 23. Танго. 27. Танго. 28. Танго. 29. Танго. 30. Танго.